

310663

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 14-వ తేది మంగళవారము

ద థి రో థ్సా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, శ్రావణమాస శుద్ధ ద్వితీయ ౨.

No. 115

సంచిక ౧౦౧



అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు



చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతకృత్తునాదినిగల మాయమందుగాదా, నకలుమంతులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!



వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే

కమినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నన, కిరో మాండ్ల మున్నన, యిది దివ్యవక్రము

వెంట్రుకలు చిట్లుట గాని, గుడ్డలు గాని యాండను

మీ వెంట్రుకల వరల యెప్పటి మెత్తదనమును గల్గి వట్టువలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లున్నవి చూచుకో కనిపెట్టుడు

కమినియా నూనెను విన్నవన శర్యోత్కృష్టమైనది జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. పి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ఓటో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది. అశ్విర్యుతి మైన గుణముగలది.

బొమ్మ బుడ్డి 15 ఫర రూ 2-0-0
దాము బుడ్డి 15 ఫర రూ 0-12-0
దాము బుడ్డి 1-5 ఫర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మవారందరినీ నమ్మి, కర్రల అమ్మవారిద్దరూగా దొరుకును. లేవన,

సోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 శమ్షానుకీద, బొంబాయి.

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రౌపదీ స్వయంవరము, ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణము, సైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయబారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణలయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివిచూడు.

దస్తావేజుల మతలబి 1-0-0

సివిల్ రివిన్యూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్లు వగైరా ప్లాంపులు లెజ్జీలు వ్రాయువార్తము తెలుపును. శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

పాలసుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహమేహములూ, మేహ పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములూ, కీళ్లనొప్పులూ, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బీల చాలాను.

20 రూ॥ డబ్బీ 1-4-0 ని పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్ళుతీత, మలబద్ధము, కడుపులో పంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాలును. 20 రూ॥ డబ్బీ రూ 1-4-0 2 డ॥ ని పి. 0-8-0.

పి. కె. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) పెరిశేపి-పెల్లూరుజిల్లా.

తామర తైలము

తామర, తీట్ల, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, బొంబాయి.

ఇష్ట గోష్ఠి

శక్తిమోక్షర సరిహద్దులందలి గుంపులవారి గ్రామములైన ముందుగా వారి కే విధముగను చెలియబడవలయు భారత ప్రభుత్వమువారు తమ విమానముల నంపి బాంబులను వేయించుపద్ధతిని గతసంగ్రామమున జర్మనులు విమానములపై జనుదొంగి అంగుళియములపై బాంబుల వేయుటలో సరిహద్దులను వైపున విశేషముగా ఆశ్రయించుచు నట్లు వ్రాసెను. (విమానములు కచ్చి బాంబులు వేయుచున్న కాలమున ముందుగా చెలియబడవలయును నీజమే. కాని సాయుధమగువారు బుద్ధివైఖరుగ మనపై శత్రుత్వమును పూనియున్న గ్రామములను గుంపులవారును, ఏ సమయమున వీలైన నాసమయమున భూమిమీదుగా గాని, ఆకాశము మీదుగా గాని ఎదుర్కొనుచు మునుపటియును ముందే తెలిసికొనియుండును.

గత సంగ్రామమునందును జర్మనీ అంగుళియల గండ భృతుల నీవయము వర్తించునను విషయము వైపున ప్రతికా విశేషముగ గానింపక పోవుట విచిత్రముగ నున్నది జర్మనీపై ప్రభుత్వముగ కత్తిరి ప్రగ్రామ మొత్తమునను అంగుళియల నకు, ఏ దోయి క సమయమున జర్మనులు భూమి మీదు గనో, ఆకాశము మీదు గనో తమ్యు నెదుర్చుదురను విషయము ముందుగానే స్పష్టముగ తెలియను. అయినను జర్మను విమానములు, అంటి ఎయిరు క్రాఫ్టులనుగోటి సిద్ధముగనున్న అంగుళియలపైకి వచ్చి బాంబులను వేసినప్పుడు, జర్మనుల రాక్షసకృత్యములని ప్రపంచమున నన్నిచోలను ఎలగెత్తి చాటికే, విమానములకుండి తమ్యును కత్తిరించుకొనుటకు ఎట్టిపరికరములను ఎందుగని గ్రామములపై నక స్వాత్మగ విమానములనుండి బాంబుల వేయుట ఎట్టి కృత్యము మనుసో తెలియదు.

ఒక గ్రామములో కొంచెము వందవలయు నిద్రా దేవతకు అభిమానమును ఆగు బడిపిల్లవాడు ఉండెను. ఆతడు పాతములు జడువులకు ప్రారంభించగా నీ కునికిపాట్లు వచ్చుటను గాంచి ఉపాధ్యాయు డాతని జుట్టుపిలక కొకతాడుగట్టి దానిని దూలమునకు కట్టెడువాడు. కునికిపాట్లు వచ్చినప్పుడెల్ల దూలమునకు ప్రాతికేళి కట్టివేయబడిన జుట్టుపిలక గుఱుజుడులను నాతనికి తెలివి వచ్చుచుండను భారతరాజప్రతినిధియు, ఆతని ప్రభుత్వమున, అంగుళియలవారి తాబేదార్లని యెంతకెప్పుడున్నను రాజప్రతినిధి కృత్యమును మరపు దగిలి కునికిపాట్లు పడుచు, తాను స్వతంత్రుడనై యనుకుంటూ ఉండును. వెంటనే పార్లమెంటువారు బాగదవస్తూ వెచ్చుచుండురు. కన్యా పరిష్కారము గండకృత్యమున రాజప్రతినిధి ప్రసంగించుచు ఆ సమ్యుతిని దెలుపుచు నా పరిష్కారము నంగీకరించెదమని అనెను. వెంటనే పార్లమెంటు లో జోకనభ్యుధు లేచి, తాబేదార్లైన యీతడు విధింపబడిన కార్యమును నిర్వహించవలసినదేగాని అసమ్యుతిని దెలుపుటను, చేయవలయుటను మాట్లాడుచు యిది ప్రశ్నించి, రాజప్రతినిధికి ఆతని నిజస్థితిని జ్ఞప్తి చేచ్చెను.

అన్ని ప్రదేశముల నుండినూ, ముఖ్యము జిల్లముగా నున్న వయియ కర్మములమూలము మాన్యుగ నున్నవయియ వార్తలు వివరముచున్నవి. కృష్ణా వదలబోతుండి, బందరుగరకు ప్రవాహముతో ముంచివేసినవని యొక వైపున నుండినూ, ఆది మళ్లకు నీళ్లు లేకున్నవనియు, ఈ సమయమున ముగియవలసిన యూర్పులు సగవైనను కాలేదని మఱియొక వైపున నుండియు ఆ జిల్లా నుండియే వివరములున్నవి. మొదటిది భగవంతుని మాహాత్మ్యము, రెండవది భూభారము మాహాత్మ్యము. ప్రభుత్వ కార్యముల మీద కర్మటన మొనర్చుచు నుండు లోకండు తమ స్వంత ఎన్నికలకొరకు కృషియొనర్చువారును, గ్రామములపొయి తాము రైతునిద్దలని కెప్పుడొనవారునేగాని, ప్రజలక్షేమముకొరకు పనిచేసెదమని కెప్పు అధికారమునకు వచ్చి వారి ఉత్సాహ తింటున్నామనగా, వారివైపులకు నీటిసకలమును ఇరిగేషనుకరణములను ఎట్లున్నవో విచారించుచు వను ఆలోచనయైన నున్నటు కన్పించును. వెదకెదలే ఎట్లుండగా కృష్ణా కాలువల తిరుపులద్దను కాలువలపొయి పొడుగున నుండు చిన్ని చిన్ని దేవతలవిషయము వేరగ నడుగులయినా!

నమకాలి కాభిప్రాయములు

పొండు! కాననసభలకు పొండు!
నీకు నమ్మకములేదా, కలంకమునుండి తొలగుము. నీకు ఓపిక లేదా, కొంతకాలము నిశ్చింతి కైకొనుము. కాని నీదృష్టి అభ్యుదయ వేళమునకు అవసారింజేయవలదు. నీవు పరిశుద్ధుడవై, నీ మిత్రులను, నీ జేతన మహాజనగణను, మహాభయోక్త అవస్థములను, (మంగడియ వలదు. అసహాయోద్యమము అమోఘముగ భర్తయులపై నాధారపడియున్నది. అభ్యుదయ కార్యక్రమముగ ప్రకాశించవలసిన భర్తయులు. దొరతనమువారిలో మనకింతటిలో తోడ్పాటు గలుగజాలదు. నిరంకుశపరిపాలనను జరుపు అధికార వర్తననుకును, స్వరాజ్యము నవేతించు ప్రజలకును పోతు కుదురుట యసంభవము. ఇవి ప్రాతిపదికనూతనములు, మరియు నవి యనల్లంపునీయములు. వీని ననుసరించి నిర్మింపబడిన కార్య విధానము కొందరకు రుచించు పక వచ్చును. కొందరకు రుచింపక పోవచ్చును. కాని ఏ విధమున పథ్యము తోగికి అనివార్యమో యాదిభయమునే అసహాయోద్యమము దుర్మతజేసిన మనజేతనయొక్క ఆలోచనకును, స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకును అనివార్యము. ఒకరోజున జయము చేకూరిన దని మనము ఉత్సాహపూరితులగుటయు, ఒకనాడు అపజయము గలిగిన దని, మనము దిలకుటకుటయు, అజ్ఞానమయొక్క లక్షణములు. అపజయము సంప్రాప్తమయినంతమాత్రమున, భర్తయు అభర్తయు గానేరదు. జనబాహుళ్యముయొక్క ఆదరణయు, నామోదమును పొందినంతమాత్రముచే అభ్యుదయ భర్తయు ను గాకాదు ఒకనాడు గాంధీయే కొందరు స్నేహితులతో నట్లు చూపుటించెను. "ఈరోజున మీయెయ్యి వైసన్నది. శత్రు మీరు క్రిందికి పోవచ్చును, పోదురు, పోక లెప్పుడు. నేను వైకుట పోయిన పిమ్మట, మీరుకు, మీయెద్యమమును, ఇకప్పుడు నాస్తింపబడుచున్నదీలే; గర్హింపబడుదురు ఈనాటి విశ్వాసములు, నూత్రములు, కార్యక్రమము, మరియొకనాడు తిరస్కరింపబడుటయే కాక, దూషణకు పాత్రము లగును. మిమ్ములెల్ల దూషించుటయే కాక, పీఠులలో మొగముమీద ఉమ్మివేయుదురు. ఆరోజున మీరు మాపుశ్రేయ్యమే ప్రార్థనము. అన్నటికిని మనకు కాననసభాబహిష్కారమును, అసహాయోద్యమమును త్యజింపవలదు." మహాత్ముడు చెప్పినతరుణ మానవుయిది. ఇట్లు కాంగ్రెసు రాను రాను పాశుర్యమును జెందుచు, చివరకు అంగుళియలపైను లగు ప్రజల చేతులలోనికి వచ్చి నిజమయిన స్వరాజ్యమును స్థాపించవలసిన కాలము సమీపించుచున్నది. ఎంత కాలము మునాజుటలు ఒక కాలము కౌన్సిలు పోలనందును రెండవకాలము కాంగ్రెసు మంటపమునందును నుండురో అంతకాలము స్వరాజ్యము దూరదూరమునకు బోవుచుండును. కావున అసహాయోద్యమమునెడల భక్తివిశ్వాసములు లేనివారెవరుగలరో దానికార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటకు ఓపికలేని వారెవరు గలరో అట్టివారెల్లరు—పొండు! కాననసభలకు పొండు!!—(కృష్ణావతిక)

శ్రీ శే. లగు ప్రెసిడెంట్ హార్డింగుగారు

కలకత్తానున్న ఆమెరికా వైస్ చాన్సలరు బార్లన్ ఉహల్బాన్ గారిద్దనుండి వచ్చిన ఈ క్రింది కంటివార్తను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కందజేసిరి. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు తమ విచారసమయమునందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కుపిన పాశ్చాత్యపూర్వక సంజేతమునకు కృతజ్ఞతాపూర్వక కందనము లర్పించుచున్నారు.

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి, సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకొరుదరు. మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవి చేయుచున్న కాలాదారు ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశముపైననే వెండి, బంగారు బత్తాసులు, కఫ గుడిలు, బొలు మొదలగునవి కూడ లాభమునే ప్రధానముగా యోచించక ఫహాయోగ్యమై చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. కరంబంగారునకు, సిద్ధమెడికి పూజీ వివరము. ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 1842 6 ౧౯౧౪ రేఖలు, 25 వై బాబజుయోద్ధు, మద్రాసు.

మహమ్మదీయులకు విద్యావసతులు

మహమ్మదు యూనసుగా రొసగిన విరాళ మేమయ్యెను?

మహమ్మదీయ రాయబారవర్గమునకు బొంబాయిగవర్నరు ప్రత్యుత్తరము

పూనా, ఆగష్టు 12:—బొంబాయి రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ విద్యాసమావేశము వారి రాయబారవర్గము నిన్నువ ధ్యాన్నము ప్రభుత్వ భవనమున కర్. జార్జి లాయిడుగారి దర్శిందిరి. బొంబాయి కుత్తరమున నున్న సాల్-కెట్టి యందు అంధేయిందలి మహమ్మదీయులకు పాఠశాల స్వేచ్ఛకెద మని ప్రభుత్వమువారిదివరకు గావించిన ప్రకటనను విచారించి ఆచరణలోనికి దీసికొని రావలెనని రాయబారవర్గము వారు ప్రభుత్వమువారినిగారిరి. రాయబారవర్గమునకు నాయకుడగు బాఫరు గారు ప్రసంగించుచు నట్లనెను. మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధికొరకు ఇదివరకు కర్. మహమ్మదు యూనసుగా రొసగిన కిలక్షలరూప్యముల మొత్తమును ఇందుల కుపయోగించెదమని నాల్గవత్సరములకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారు గుప్తపరిచిరి. ఈ విరాళ మొసగుబడి కంప్రెండుకెత్తరములు దాటెను. అంధేయిందు మహమ్మదీయకలకాల కేస్-చెదమని ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము కార్యరూపమును దాల్చుటకు చాలకాలము కట్టుకని దేశిని వైముత్తమును ఏమిచేయుటకు నిశ్చయించుకొని రో తెలిసికొనుటకు ఈసంఘమువారు రాతురత నుండుండిరి.

గవర్నరు ప్రత్యుత్తరము

గవర్నరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నట్లును కెనెను. కర్. మహమ్మదు యూనసుగా రొసగినవిరాళము సెక్యూరిటీబాండ్లు రూపమున నుండుచేతను, ఆబాండ్లభర నిశ్చయ కిపోవుచేత కష్టములు కలిగెను. అందుకుదోడు మూలయు, భవననిర్మాణవ్యయములను చాలపెచ్చిపోయెను. వివరము ఈ ప్రకాశికను సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచునే యుండిరి. కాని అసమము ఒక కందమందివిద్యార్థులకొర కొకపాఠశాలను నిర్మించు అసంభవముగ దోచెను. దుర్భ్యతము లేకుండగా కొకకలకాలను సాగింపకలే ననియెడల సభయము నాల్గు లేక విను కందల ముండి విద్యార్థులైన నుండవలెను. ఈకష్టములు కర్. యూనసు నకు దెలుపబడెను. మొకటి తరగతి అర్హుకలకాలను ఏర్పరుచుటకును, అందు అన్నివర్గముల విద్యార్థులకు జేచ్చుకొనుటకును అకలకాల కేధనమును వెచ్చించుటకు గావించబడిన సూచనకు కర్. యూనసుగా రంగీకరించి ఈకష్టాన్ని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొని ఇ దులకు ఎన్ని మేట్లను, ప్లానులను తయారు జేయుటకు కొన్ని వారములకుపూర్వము తీర్మానము నుపిరి. నాయధికారకాలము ముగియకపూర్వము ఈకార్యము ప్రారంభింపబడునని అభయ మొసగుచున్నాను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

వైదికాదులు సెగేటు సమావేశమునందు విశ్వవిద్యాలయ చట్టము విషయమున ప్రభుత్వమువారు గావించిన నూచన విచారింపబడెను. వైస్ చాన్సలరు అధ్యక్షుక కహించి ప్రభుత్వమువారి కున్నంతమంది కంటినియు విద్యాలయమువారికి కూడ ఉండెడిచ్చిన ప్రభుత్వమువారు నూచించి సమావేశము పాల్గొనుచున్న నని నిర్ణయించబడెను. వైస్ చాన్సలరు అధ్యక్షుకహించి వీలవలెదయన, కభలో ఆలోచన మాత్రమే లరుగును గావున కంటినియుసంఖ్యవిషయమున ప్రసక్తి లేవనియు గవర్నరు వ్రాసినలేఖను వైస్ చాన్సలరు చదివెను.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆగస్టు 11: ఈ సెల 7, 8 తేదీలయందు నెల్లూరు సంఘము 30వ సభ్యుల విలేఖరియిది. శ్రీయుత లెఖారు నుబ్బు రామచంద్రగారు అధ్యక్షతవహించి కార్యక్రమమునందలి కొన్ని నియమములు మూలము దీర్ఘముగ చర్చించబడినవి తెలియజేయుచున్నది. అందు కార్యదర్శి, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి రాజీనామా బాబు, శ్రీ గాడేపల్లి పద్మకాళియ్యగారి రాజీనామా బాబు ముఖ్యము. ప్రధమము శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు జేసిన ప్రవచనము, వరికొన్ని కారణములచేత, తమ కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామాగొనగా, తమకొరవల్లి కాంగ్రెసువారి యొద్దనుండి గైకొనుచు ప్రచారము చేయువారలలోనుండి కొన్నింటి వేతనము లేని ప్రచారకునిగా నియమింపుమని యొక బాబును ప్రాసించుటచే ఆ బాబు సంఘము కరియెట్లు చదవబడినది. ఈ బాబును చదివిన తర్వాత శ్రీ రాఘవయ్యగారు తమ అభిప్రాయము నొసంగిరి. తాము ప్రస్తుతము చాలదలయున్నామనియు జేసారోగ్యము కడియున్నదినియు జతీయకొన్ని యితర కారణములచే తాము కార్యదర్శి ను వేరనప్రచారకుడుగ నుయ్యించబాలనియు తనకు కాంగ్రెసు సంఘమువారిపై నెలాటి నేరాకోపములు లేదనియు కొన్ని యితర కారణములచే తమ బాబు నుండు ప్రాసించుట దానిని తాము కాంగ్రెసు సంఘమునందు చెప్పబాలననియు తెలిపిరి. కొంత యింకా కార్యములు రాఘవయ్యగారు జేసారోగ్యము చక్కగలేదుచే రెండవమాడు మానమును నెలపు గైకొని విశ్రాంతిపొంది తర్వాత కాంగ్రెసు ప్రచారము ననియు యితర కారణములచే ప్రాయములలో తమకు కొండలు కాంగ్రెసు కార్యముపై నేర యిన కొంత ఆక్షేపణ ఉండెననుకరము ననే సంఘమునందలి తమ ప్రవచనము రాజీనామా లొంగుట నగ కాదనియు, ఆ చదవినందుచే యుండి యెల్లరు నేకీధనించి తమ తమ తప్పులను సరిజూచుకొనవచ్చుననియు అభిప్రాయపడిరి. మర కొండలు జబునందు ప్రాయపడిన యితర కారణములు యను నది కాంగ్రెసు సంఘమునకు సంబంధించినవో తెలుపవలయునని కొంత. అంత రాఘవయ్యగారు యితర కారణము ను చెప్పబాలనని తొలగొల్పనే విన్నవించితినియు, వానిని చెప్పబాలనచే, ఆ మానము యుపసంహరించుకొనట కేలాటి ఆక్షేపణ లేదనియు చెప్పిరి. అంత రాజీనామా బాబునందు యితర కారణములు యని యదములు తీసివేయబడినవి. కార్యము జతీ ఆ రాజీనామా నే యుపసంహరింపుమని కొరెనను వారు నిరాకరించిరి. అయినను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు, మూడు మాసముల కాలము రాఘవయ్యగారు విశ్రాంతిపొందుటకై నెలవొసంగి తమవరి వారు తమ రాజీనామాను ఉపసంహరించిన వో పునరాలోచింపవలయుననియు తీర్మానించిరి. వారికొకవై వేతనముల గైకొని గౌరవప్రచారకులలో చేర్చబడిరి. వైశిష్ట్యముపై చర్చ 7వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకంటే జరుగుచు నీ యుండినది. వలలకి తేదీ ఉత్తముకి ఘంట 8 గంట ప్రారంభమయ్యెను. అనాటి తీర్మానములలో ముఖ్యముగ శ్రీ గాడేపల్లి పద్మకాళియ్యగారు తమ వేరనప్రచార పదవి కొంగన రాజీనామా బాబునివయును చాల దీర్ఘముగ వాదించింపబడినది. శ్రీ గాడేపల్లి పద్మకాళియ్యగారు వేరము పుచ్చుకొనుచు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రచారము నలుపుట తమకు కొంత ఆత్మగౌరవభంగకరముగ నున్నదనియు అందుచే తామట్టిదానిని విగమించుకొనుచు రాజీనామా నంగీరింపుమని కొంతయు ప్రాసించింపబడిరి. దీనిపై యెన్నియో ప్రశ్నలు ప్రారంభమయ్యెను. కొండలు కార్యము శ్రీ గా. పద్మకాళియ్యగారి కాని ప్రాయము 5 గంట కార్యనిర్వాహక సభ్యులచేరి జరిపిన సభలో వేరన ప్రచారకునిగా నియమించినయు ఆ సభ అభిప్రాయము ప్రాయము విషయముల అధ్యక్షులు తెలిపి జిల్లా సంఘము వారికి రియించి రాజీనామా విషయము ఆలోచించవలయుననియు, అది నిర్ధారణగాగ భూర్వమే యారాజీనామాను ఆలోచించుట విషయము లేదని తెలిపిరి. కావలి కార్యనిర్వాహక సభ అకాశ్రీయమని తీర్మానింపబడినవో నిట్టి రాజీనామాను అవసరమని కూడ జరిగి.

కార్యదర్శిలలో నొకరు కావలిసభ కాశ్రీయమే జనియు ముందు నోటినులే యట్టిపయము చర్చించుట జనియు తెలిపిరి. రాజీనామాపై వచ్చినవిషయము కాన చర్చింపక విశిలేదనిరి. కొండలు పూర్వమే, యీసభలో కావలి సభవిషయము

పునరాలోచింపవలయునని సంజీయన్నగారు వేరనోటి ను క్షిరలేదనియు వాదించిరి అధ్యక్షులు అత్యంతగంభీరము యి తరనివయముల కిందయింపవలయును చర్చింపవలయునని మరకొండ గుంకె అధ్యక్షులు మాత్రము తమ అభిప్రాయము నుండుగా నొసంగలేదు. ప్రస్తుతమే రాజీనామా చర్చింపవలయునా లేక నిలిపి కావలిసభ విషయము తీర్మానించి చర్చింపవలయునా యని సభ్యులి అభిప్రాయమును అధ్యక్షులు కనుగొనిరి. అంతకుం ఖ్యాతులు ప్రస్తుతమే చర్చింపవలయునని యుండుటచే దానిపై చర్చ ప్రారంభించిరి. రాజీనామా బాబునందు ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరము అనుపదములలో కొంతలోపము యున్నదియు వేరము పుచ్చుకొని, ప్రచారముచేసినంత మాత్రమున కేలాటి ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగబాలదనియు జమ్మాలలో బజాజ్ ఫండ్ నుండియెందరో విద్యార్థులు వేరములు పుచ్చుకొనుచు గడిచిన రెండు తర్సములు ప్రచారముల నలుపుచున్నారనియు దిక్కిలినతేద్యము తెలిపిరి (రిపోర్టుల వారమునకు గాని మాసమునకు గాని) ట్టి సంఘమునందు ననియు కొండలు సభ్యులు తమతమ అభిప్రాయముల నొసంగిరి. పద్మకాళియ్యగారు మాత్రము తమ రిపోర్టులను నూట ట్టి నెల చేయుట, వె.వ. 20 రోజులు నిర్వహణగా ప్రచారము నలుపవలయుననుట, అభిప్రాయముల యింకా సారమే మెలగవలయుననుట ట్టి మొదలు గా గల నిర్ణయములకు లోబడుట తమకు నన్ను తీసి ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరముగ నున్నదనియు తమపై సమ్యక్ముండెనో ప్రచారముగా నియమించ వచ్చుననియు తేవల్లి పదవికొనవచ్చుననియు ఆత్మగౌరవమునకు నుండు తాముకనసారించుకొనబాలననియు వాడుచెప్పిరి. తాము పూర్వము బజాజ్ ఫండ్ నుండి గౌరవభూతి గైకొనుచుండినంత కాలము నుండ రిపోర్టుల వంపుయండినది లేదనియు కాన సట్టినిర్ణయము లు లోబడబాలమనియు నుపిరి.

అయినను సభ్యు ట్టి రాజీనామాను అంగీరింపవలసింది. అధ్యక్షులు కూడ యట్టిపదములు యుండుట కొప్పుకొనరయిరి. కొండలు కార్యము యారాజీనామాను అరీతిననే అంగీరింపవలయుననిరి. అంత నొట్టుపుచ్చుకొనగా తిమిది యట్టి రాజీనామా తనమాలుగ నుండుచే యదియంగీరింపబడినది. ప్రతిపాదకు 7. ఇందు శ్రీయుతులు లేఖనము నుబ్బి రామచంద్ర, ఓంగంటి వెంకట నుబ్బుయ్య, పార్థసారధి అయ్యగారు వాదించిరి. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు తలపెట్టె.

ఆత్ర యితర ప్రచారకులయందు కొంత చలనముజ్జ్వలించెను. శ్రీయుతులు జవాబు మహమ్మద్ ఖాజా మోహిద్దీన్, గుంటూరు వెంకట నుబ్బయ్యగారు తమ వేరనప్రచారకులవలన రాజీనామాను నొసంగిరి. ఆ రాజీనామాను రాజీపు జిల్లా సంఘమునందు చర్చింపబడినది.

ప్రచారకులు

జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కొండలు తమ్ము ఒకర్లుగ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాని జిల్లా కార్యముగాని కొంత నిరసనభావముగ యెచ్చులనో ప్రసంగించినవి వివేరాజీనామాను నొసంగుచుండినట్లు తెలియుచున్నది. కాని నిజమువారయటకై వీరు ప్రయత్నింపవలయును గౌరవముకొండెంతగా వ్యాపించుచుండును. అటుపై సమక్షమున కిమ్మగిరి సభావతిలో మాట్లాడిన వారితో యావిషయమై హెచ్చరించి వారు తప్పుల యొప్పించవలయును. కావల్లి తమ తప్పుల నొప్పుకొనవలయును. రెంటునంగాగ సంఘము ను వదిలి పోవుటయు తమవదవులనుండి వదిలిపోవుటయు వ్యాధులుగాని. వికమర్శియొక్క లాభములను చక్కగ ప్రసాదించుటయు.

కార్యనిర్వాహక జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులును ప్రచారకుల నెంతయో గౌరవముగ జూచవలయును. ప్రచారకులు ప్రాణముల నయినను పోగొట్టుకొనుట కయినను కష్టమే యీకా తనకు రముగ ప్రవేశించిరి. ఎంతయో తాము ననుపలదిరి. అట్టిత్యాగము నొసరించుటకు సామాన్యమునవునీ సాధ్యముకాదు. త్యాగ ప్రభులై ప్రచారముంబూని, ఏమిటమోతైన ముద్దమిడినట్లు అంటియాయనుం బోలియున్న యీ ప్రచారకుల కర్మసాధ్యముల సాధ్యమగునంతవలన చేమాచ్చు మనవిజియని యెలుంగక, వారిని తూలనాడుట భర్తవినవలయునని హెచ్చరించుచున్నాము.

ఒక గొప్ప బుద్ధిపాటు

లాహోరు ఆగస్టు 18: లాహోరునకు ఆయామైజ్ మార యన నున్నట్లునో పురముగ్రామమునందు కిర తేదీ రాత్రి కొంతమంది బండిపోలు వార్లు నాసేం నెల్లూరాము/అనుతని గృహమును ప్రవేశించి అతనిని హత్య చేసి చేతికి చిక్కిరింపునమును నగలు ను లాచుకొనిపోయిరి. బండిపోలు వార్లు భక్తులని తెలియుచున్నది. పోలీసులు విచారణ నొనర్చుచున్నాడు.

మైసూరు శాసనసభ

ప్రభుత్వ బిల్లు లంగీకరింప బడుట

తుదిదినసమావేశము

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెంగళూరు, ఆగస్టు 11: మైసూరు శాసనసభ ఈదిన మన 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. 12 వాన ఎ. ఆర్. టెక్నికా కార్యక్రమహించిరి. నూతన కార్యనిర్వాహక సభ్యుడగు కె. అర్. శ్రీవాస అయ్యంగారు తాసామున ప్రవేశించి చర్చలయత్నానుతో పాల్గొనెను. నూతన సభ్యుని యుద్ధ తనము కాననసభ్యులకు నచ్చెను.

ఈ దినమున సభయందగుబడిన ప్రశ్నలు అంతముఖ్యములైనవిగావు. భద్రాచలి ఇతరపరిశ్రమల గురించియు, మైసూరు బెంగళూరుబడిల రెండు విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలల గురించియు శ్రీ గంపట్టు మైసూరు, కృష్ణరాజుపేట తాలూకాల రివెన్యూలెంటుల గురించియు అడుగబడిన ప్రశ్నలమూత్రమే ముఖ్యమైవి.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

తరువాత ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రతిపాదించబడినవి. ప్రతిపాదించబడిన మొత్తము 9 బిల్లుల లో 7 బిల్లులు ప్రాకారాసనములకు సవరణల గావించుచు. మిగిలిన రెంటిలో శోకటి అయ్య ధీమకు కడ్డీలకు ఋణము లిచ్చుటకు సంబంధించినది. రెండవది సినిమాలుగరించి బిల్లు అన్ని బిల్లులైనను కొంత చర్చ జరిగినంతవలన నంగీకరింపబడినది. అధికకడ్డీలకు గురించి బిల్లు చర్చ సందర్భమున చర్చ చురుకుగ నుండెను. ఈ బిల్లును ప్రస్తుతమున కాపియుంచి ప్రతినిధుల సభ (నూతన శాసన సభ) సమావేశమైన తరువాత చర్చించవలసి చాలమంది అభిప్రాయములను వెల్లిపిరి. చర్చ అంతరమున దివానునకు వోచినపుడెల్ల కార్యమునకు తిరుగునట్లు ప్రసంగించి బిల్లును వోటునకు తెట్టుచుండును. అప్పుడా బిల్లు ధీకను ఖ్యాతులచే నంగీకరింపబడును. ఈ బిల్లు సం దర్భమునూడ నట్లే ప్రసంగించుచు, ఇంకవలన ప్రభుత్వమువారికి ధనలాభ మేమియు గలుగదనియు, ప్రజల యుపయోగార్థమై మాత్రమే ప్రతిబిల్లు ప పాదింపబడెనని యు నడివి బిల్లును వోటునకు తెట్టుగా నంగీకరింపబడినది.

కంచెనీల శాసనములకు సవరణచట్టము

ప్రభుత్వ సభ్యుల కన్ని వైపులను విజయము గలిగెను. 1917 నుంపు కంచెనీల ఆర్టుకు సవరణచట్టము, ముఖ్యముగ మైసూరు గవర్నమెంటులైపు అందు మారయేజు అన్యాయము కంచెనీయొక్క దానికొరకు మాత్రమే ప్రవేశపెట్టబడినది. ఈ కంచెనీ, మైసూరు ప్రభుత్వము వారికను భ్రాంతిచే చాలమంది పోరాటావడి అందుకేరకచే శాకంచెనీవారు చాల లాభములగడించిరి. ఈవిషయమున కంచెనీవైన చాలమంది ఫిర్యాదుల నొసరిరి. ఏకంచెనీయు తమ నామములకు "మైసూరుగవర్నమెంటు" లేక "రాజ్" మొదలగు పదములను జేర్చుకొనరాదని ఈ బిల్లు దెబ్బపుచుండెను. చాలమంది బిల్లులకు ప్రతికూలముగ నభిప్రాయముల వెలిపినపు ట్టి చదవ బిల్లు అంగీకరింపబడినది.

రి సెల్వెంటు

ఈదిన కార్యక్రమమునందలి కార్యకరసభ్యుల తీర్మాన మొక్కటి మాత్రమేగలదు సు. స్థానము నందు 69 గ్రామముల లో రి సెల్వెంటు పనిని ఆ స్పెషు మెంటును ప్రారంభింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు 1928 జూన్ 8 వ తేదీన గావించినయుక్త్యు స్టాండింగ్ ఆర్డరుకు క్షతికేముగ నుండుటచే దానిని రద్దుజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు త్యాగ నొసవలెననియు ఇకముందు నూతన సెల్వెంటులకు క్షత్యుకొనవలయుట పూర్వము స్టాండింగ్ ఆర్డరును దెబ్బపడిన పద్ధతులను గమనింపవలెననియు నూటికి 20 కంటె పన్ను సభ్య మొక్క రాదనియు, ఇకముందు రి సెల్వెంటు టును గురించి గావించుటకు నూచినట్టి టిని ప్రతినిధుల సభ వారును, శాసనసభ వారును ముందుగా చర్చించి నలవాల నొసగుటకు ఓల్గినప్పటికైనయు నీ తీర్మానము గోరుచున్నది. రంగయ్యగా రీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

తీర్మానమున ప్రభుత్వ మొదలగు, ఈ తీర్మానము 69 గ్రామములకు సంబంధించినది మాత్రమేయనియు, రాష్ట్రమున 100 కంటెకు సంబంధించినది గాకపోవుటచే నీ తీర్మానము నిర్వహించింప వీలులేదనియు దివాను నుడిచెను. ప్రస్తుత సెల్వెంటులు 1991 సం॥న ఇరుగవలసి యుండెను. కాని ప్రభుత్వము వారీవిన్న

(కాకినాడ స్వకేయవిలేఖరినుండి)

ఈశోజున యీ కార్యక్రమ మంతయు జేబంధుడాయు
నాయకత్వముక్రింద నడుచుచున్న కార్యక్రమములలో జేరునని
అనుకొనుచున్నారు దీనివలన నేను కాననసఖాప్రజాకే వివాద
మునుగుర్చి చెప్పరలసివచ్చినది. నాకురే జేవిషయములు గాన్నివి
చు చున్నది, కాననసఖలలోనికి వెళ్లి ప్రభుత్వముతో నన్నివిష
యములలోను సహకారము జేయుట యాలేక
ప్రభుత్వముతో సంబంధము నంతను లెక్కగ
జుకొనిన కొంగ్రెసు ప్రకారము పని జేయుట యా
ఈ రెంటికీని మధ్యస్థానము నా కేమియును గాన్నించుట లేదు.
చేస్తే ఇహకారము లేకున్న అహకారము చేయవలయును.
ఈ మాటలకు అపార్థములు గల్గింపవచ్చును. ఇహకారమైన
జేయవలెను లేదా అహకారము జేయవలెనని చెప్పినపుడు
నే నేమో నానుగారికి ప్రభుత్వముకు సహాయము జేయ
వలెనని కోరికయొక్కటుల నజ్ఞేయింపఁగలిగిన కొందరు మిత్రులు
తలంపవచ్చును. నాకు జేబంధుమొదల యెట్టిఅవమానమునులేదు.
అతడునత్యాగము నేను మరుచుకొనును. నా కాయనయెవల గౌర
వముగలదు. (వినుడు అని స్వరాజ్యతత్వపు కేసు) నేను ఆయన
ఇహకారము జేయు నని చెప్పినపుడు ప్రభుత్వముతో
గాన్ని సంబంధముల నైక్యము గుట యని
వలెనని. (లేదు అని స్వరాజ్యతత్వము వారికే). ఈసాం
రదమును సరిగ గ్రహింపవలయును. అసహాయోద్యమ
ప్రభుత్వముతో సంబంధము నంతను లెంచుకొని స్వశక్తియుగ
కాంగ్రెసుపతాకముక్రింద పోరాడుచు ప్రభుత్వమును గుర్తింప
వలెనని మిత్ర ప్రభుత్వమును మీరు స్థాపించు కొనువరకును

శ్రద్ధిబొందుదు. ఈ ఉద్దేశముతోనే అహయోగ్యులను ప్రారంభించబడెను. ఆర్థే యుండవలెనని నాయభిప్రాయము. ఆ లాభమును బొందుటకే నేను పని చేసెదను. ఈ రెండు స్థితులను కొందరు జేత తేమమును గోరిన భార్య రాజీయ ప్రయత్నించిరి. వారు వేరవిధముగ భావించిరి. దేశములో విభేదములును, భేదములును, రెడపడులులును ననియు అభివృద్ధి యుండవలెననియు వారు తలచిరి. ఇవిధముగ రాజకీయపరిస్థితి గ్రహియింపబడెను. అందుకేయే నేను రాజీని ప్రతిఘటించితిని. ఈ ఆదర్శమునే యెదుటనుంచుకొని పొందవలసిన లాభ మెంతయో గలదు. దేశములో నీక నే విధమైన ప్రతిఘటనలు లేదని తలంపరాదు. ఏల? కలకత్తాలో ఆ సహాయోద్యమ తీర్మానము గావించినపుడు జేతలగు వాను మనకు ప్రతిఘటనకు లేడా? ఆపస్తడు ప్రతిఘటించిన రాజకీయవేత్త లందరు నెక్కడ నున్నారో? మహాత్ముడొక్కడ నుండుటచేత ప్రతిఘటించుట అంత ముందలేదు. ఆయన కట్టు బట్టెను. ఇకను రాజీ అనునది ప్రవేశపెట్టుటవలన బలహీన మేర్పడినది. రోజుకు రోజు వారల కొక ఆవకాశ మిచ్చుదమని దుర్బలము హెచ్చుచున్నది. ఇది రాజ్యాంగమా? ఏ విధముగ గాని రాజీ కొడవబడని ఉద్యమమును నడుపువారల కత్తి యిట్లా యుండవలసినది? అహయోగ్యులను ముఠా వేర. ఇట్టి ఒడు దుడుకు పనులజేసి దానిని నులభము జేయవలదు. మీరు యిందు వలన వెనుకకు బోవుచున్నారని నేను జెప్పెదను. మిత్రులారా యీయభిప్రాయ భేదముల జూచి మీరు వెరగుడకలదు. మంచి బలమైన సంస్థయందే అభిప్రాయభేదములు ఉండును. సంపూర్ణముగ విశ్వమేగావలయునడల కార్యక్రమమును స్వల్పము జేసినపుడే అది గల్గును. అట్లు స్వల్పముజేసి ప్రయత్నించెదరా? ఈకాన సభా ప్రవేశమును గోరువత్తుముతో నైక్యము గోరు టెందులకు? ఇదివరకు కానకంఠలలో నున్న పక్ష మొకటి గలదు. వారలతో మీరు జేరవలయుటకు వారు జేసినపాపమేమి? కాన సభా బహిష్కారమును మనము ప్రారంభించినపుడు నైక్యవారు ప్రతిఘటించలేరా? నురేంద్రవాద బెర్ల, పేజువాదూరు కప్రూ, లాలా హరినాథ్ లాల్, శ్రీనివాసకాశ్రి గారలవంటి జేతభక్తులున్నారని చెప్పుకొనడం? ఇతియిగాక త్యాగము జేసిన ప్రీతి పాలు పరంజి, చి. తానటి మంత్రిగంటి లింగరావుగారివంటి లేరా? వారితో నేల జేరగూడదు? వారు మనతో లేరని వారిని బహిష్కరింపరాదు. ఈచర్య లన్నియు నేటి ఈ సందర్భముతో వినుగునచ్చెనా? పశ్చాత్తాపపడుచున్నారా? పశ్చాత్తాపపడిరా అని నేడిగదను. వినుగుజెడుటకు పశ్చాత్తాపపడుటకును కారణములేదని నాయభిప్రాయము. విశ్వాసముగలిగి కానకంఠల బహిష్కరింపుమని మాత్రము కోరెదము. కానకంఠల బహిష్కరింపుమని కోరెదముగాని, వోట్లు యివ్వకద్దనిగాని, అవిషయమై జేతమున కేమైన జెప్పుచుగాని మేము చెప్పటలేదు. తీవ్రభావములుగల వారు దీనివిషయమై తీవ్రముగ దలంప నక్కరలేదు. మీరా జేయుకొ ఆర్థమేమో యోచింపుడు. అందేమి గలదు? అతీర్వాక మేకని చెప్పచున్నది బహిష్కారము గలదనియు, ఎవ్వరిని అవిషయము తెలివనీయరాదనియు బొంబాయికి ర్య నము జెప్పుచున్నది. దానిని మీలో మీరు రహస్యముగ నుంచుకొని (విషయవర్ణన) మోతము నొడుదు. దాని నెరిగిని జెప్పకద్దు. ఇట్లని బొంబాయి రాజీ చెప్పుచున్నది. జేతబంధు దాను చెప్పునది, మీరు నోరమాసికొనియుండండి, మేము మాయుష్టము కచ్చివది చెప్పమంటామనియే. ఇట్టిరాజ్యాంగము న్యాయమైన జేనా? (మీరు దాని కొప్పుకొనిరి అని కేక) నే నెప్పుడును దాని కొప్పుకొనలేను. కాతీర్వాకము ప్రకారము ఒకకత్తును నోర మాసికొనియుండ వలయును కత్తును యివ్వము కచ్చిటుల మాటాడుచుండుట అను కర్ణమును సరియైనది గాదా అని నేనడి గెదను (కాదు, అది ర జేయి అని ఒరి కేక) ఇది రాజీయ! ఇది న్యాయమైనదేనా? ఒకరి యిచ్చను మరొకరికి కట్టిపెట్టు టగునడ అది రాజీగాదు. ఏమిటువుగాని దానిని రాజీ యన నేడు. (నినుడు, వినుడు, వార్షధ్యము)

బొంబాయి అల్లరుల నష్టపరిహారము
1921 నవంబరులో బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులలో కష్టపడినవారికి నష్టపరిహారము నొసంగుటకు నిర్ణయించిన ఆప రాధ సంకమంలో రెండవ వాయిదాగింప బొంబాయి కార్మి రేషనువారు లక్షయోపాయాలు కనుపాచేసి పని. కాన పరి హారమును బడయ నర్హులగువారు దరఖస్తు యీనెల 14 వ తేదీ మొదలు ఆదివారము సోమవారము కన్న తక్కిన రోజులలో నిదర్శన పూర్వకముగా పరిహారమును కోరినవో నరికి రావలసిన పరిహార మివ్వబడు నని బొంబాయి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను. (చ. 12)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర స్వరాజ్యపార్టీ

బెజవాడ సమావేశము - తీర్మానములు

ఈనెల 12 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర స్వరాజ్యపార్టీ వారిసభ జరిగెను. అగ్ర శ్రేణులగు వేమనరపు రామదాసుపంతులుగారు అగ్రాసభాధిపత్య మునహించిరి. శ్రీయుతులు కె.ఆర్. స్వామి, డాక్టరు డి. యస్. రామచంద్రరావు, ఉన్నత లక్ష్మీకారాయణ, ఉగ్గిరాల రాఘవచం ద్రశాసరి, బోడపాటి రాజలింగం, కొండల శ్రీ రామచంద్ర రావు, వింకమూరి రంగాచార్యులు, విస్వా రాజగోపాలం, కంకర మొక్కటామయ్య మొదలగు ప్రముఖు లనేకలు హాజరుండిరి.

సభవారీకే ఈ కింది తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి.

(1) ఉద్యోగల యెన్నికల సెన్సైటరునెల చివరలోగా జరపబడకలెను.

(2) లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ: కృష్ణా గోదావరి జిల్లా డాక్టరు డి. జె. ఎస్. రామచంద్రరావుగారిని, గుంటూరు జిల్లాను జిల్లాలకు విస్వా రాజగోపాలంగారిని, త్రవండలములు చిత్రావ జిల్లాలకు యం. రంగస్వామి అయ్యంగారిని స్వరాజ్యపార్టీ తర ఫున అభ్యర్థులగా నిర్ణయించి అంగీకారముకోరకు జనరలు కాన్సిలువారికి నూచించడమైనది.

(3) గోదావరిమండలము మహమ్మదీయేతర నియోజక కర్షము తరఫున మద్రాసు కానకంఠల ఇదిమకే అభ్యర్థిత్వము ను ప్రకటించియున్న కె. వి. ఆర్. స్వామి కాయుడుగారిని స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థిగా అంగీకరించడ మయినది.

(4) మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నియోజకకర్షమునుండి మద్రాసు కానకంఠల యిదిమకే తమ అభ్యర్థిత్వమును ప్రక టించియున్న ఎస్. సత్యమూర్తిగారిని స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థిగా అంగీకరించడ మయినది.

(5) పార్టీ అభ్యర్థుల నిర్ణయము విషయమై తమిళనాడు కేంద్ర స్వరాజ్యపార్టీవారితో కలగొనియుటకు శ్రీయుతులు వేమనరపు రామదాసు, కె.వి. ఆర్. స్వామి, వి. యస్. కాశ్రి గార్లను ఉపనంధులుగా ఎన్నుకొనడ మయినది.

(6) సాధ్యమైనంతవరకు ఆసా విల్లెనెమెంటు యీ మాసాంతములోగా ఆంధ్రమండలములకు తిరిగివచ్చేసి ఆంధ్రదేశ సంచారమును ప్రారంభించువలె నని శ్రీయుత చిత్తరంజన దాసు గారిని ఆహ్వానించుటకు అభ్యర్థులగు రామదాసు పంతులుగారిని కోరడమైనది.

ఆంధ్రమండలముల నుండి మద్రాసు కానకంఠల స్వరా జ్యపార్టీవారి తరఫున పోదగిన అభ్యర్థులను నిర్ణయించు విషయ మై కొంతచర్చజరిగి విషయము నిలుపుచేయబడినది. డిల్లీలో జరుగు అససర మహాసభవారు కానకంఠల ప్రవేశము సంగీకరించినను ఆంధ్రమండలముల తరఫున కానకంఠల బోదగిన కార్యగను అభ్యర్థులపేర్లకు నూచించమని కోరియ జిల్లాను ఘనులకు రా స్త్రియలగు కార్యదర్శి శ్రీయుత కాశీకృష్ణరావుగారి కా తేఖాంపీనియు దానినిబట్టి యిదివరకే కచ్చిచున్నవారు నాలు గు పేర్లకు నిర్ణయించుకొనిరినియు ఒకరిద్దరు తెలిపిరి. అంతట శ్రీయుత ఉన్నత లక్ష్మీకారాయణగారు రాఘవచంద్ర చాద్రి గారు మొదలగు కొందరు తరపు కార్యగను జిల్లాసంఘముల వా రేమిచేయవలచికొన్నది నిశ్చయముగా తెలిసికొనుటకు అభ్యర్థిత్వమును ప్రకటించవలయు చెప్పినందున ఈవిషయము నిలుపుచేయబడినది.

అససర జేతయమహాసభవారి తీర్మానమునకు బద్ధులై యుండుటకే మొత్తముమీద ఆంధ్రస్వరాజ్య పార్టీ సభ్యులు అభి ప్రాయముగలవారే యుండిరి. అససరమహాసభ వా కెట్లు తీర్మానించినను దానికి కృతీరేకముగా ప్రకర్తించు అభిప్రాయ ముగలవా రెవరును అగడలేదు.

వే! రామదాసు,

(వెసి డెంటు.

మాలానాహజరతు మోహినిగారు

చెరనాలలోని విధేయతకు కేసు

ఎరవాడ చెరనాలలో నున్న మాలానాహజరతు మోహిని గారు చెరనాలలో అవిధేయతను మావించుటకు వారిపై కేసు చేయబడినది. కేసు విచారణ చెరనాలలోనే జరుగను. మాలానాగారిపక్షమున న్యాయవాది నేర్పాటు చేయుచున్నా ను. విచారణ ఎల్లండి 15 వ తేదీని జరుగును. నేను శేపు 14 వ తేదీని మాలానాగారికో మాటలాడెదను అనికల్పించుచు 13వ తేదీని మాలానావే ౧౦ వ రోజు కాన్పురుకు తిరిపార్త పిరి. (చ. 12)

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు అభ్యర్థులకు నుండగోరెనువారు పంపెడి ప్రకటనలకు కాలం అంగీకరము. క. దఫా 1-కి రు 2-0-0 చొప్పున చార్జీ పుచ్చుకొనిగాని ప్రక టించబడవు.

వ్యవస్థాపకుడు

వాతావరణ సీతి

1923-సం! ఆగష్టునెల 14 వ తేదీ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు
జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు	జిల్లా ముఖ్య పగరములు
గోపాలపురం	82.9	78.6	0.32	8.93	6.99
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	90.6	77.1	...	8.83	8.11
కాకినాడ	90.5	77.4	0.85	95.0	3.97
మచిలీపట్నము	92.6	79.2	0.18	7.27	6.76
గుంటూరు	0.20
కర్నూలు	92.2	75.2	...	7.85	2.73
బళ్లారి	92.1	75.1	...	2.7	2.00
ఆనంతపురం
కడప	95.8	81.0	...	2.42	7.05
నెల్లూరు	97.0	81.1	0.28	6.56	1.13
మద్రాసు	95.8	75.6	...	5.10	2.71
కడపూరు	97.4	80.4	...	6.43	0.21
నెల్లూరు
నీలము	91.9	72.7	0.18	5.38	4.40
కోయంబట్టూరు	81.5	68.5	0.11	4.92	1.27
తిరుచనాపల్లి	97.7	78.0	...	1.12	2.98
నాగపట్నము	98.7	79.2	...	1.46	3.82
పుదుకొట
మధుర	92.1	77.2	...	0.56	4.44
పాంబట్	89.0	78.1	...	0	0.77
తిరునల్వేలి	0.45	0.58
తిరుచేంద్రవరము	77.9	70.8	0.96	4.00	13.40
కొచ్చిన్	81.1	71.9	2.13	34.19	26.11
కాలికట్టు	75.8	75.3	2.78	101.5	28.09
మంగళూరు	86.7	75.5	0.54	10.85	28.68
బెంగుళూరు	79.1	66.2	0.15	7.71	1.57
హస్సన్
మేర్కాన	66.8	62.4	5.50	120.7	39.83
రేచూరు
నైదావాడ
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హోలాపూరు
కొడైకనూర్	68.8	52.2	0.08	5.73	6.48
ఉదకమండలము

సర్కారులు:— ఒకమాదిరి కర్షము అన్ని ప్రదేశములం దును గురినెను. ముఖ్యులు జిల్లముగా నున్నవి. గోపాలపురమున అర్బుక అధికము. అచ్చుట పగటివేగము 4 1/2 డిగ్రీ లధికము.

కర్షము:— ముఖ్యులు జిల్లముగ నున్నవి. కడపకుం ద ర్భుత రేఖ్యు. వేడిమి 4 డిగ్రీ లధికము.

కర్ణాటకము:— మద్రాసునుండి 1/2 కర్షము గురినెను. ముఖ్యులు జిల్లముగా నున్నవి. కడపకుం ద ర్భుత రేఖ్యు. వేడిమి 4 డిగ్రీ లధికము.

కర్షము లింకను గురియు నూచినను గలవు.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాము.

వాతావరణ కాండము.

చౌర్యములు

క్షేమానంద రహతుగాని 16 వ తేదీని చెఱసాల నుండి
వదలవడం, వారు 17 వ తేదీకి చెన్నపురి చేరవడం. 18 వ తేదీని
చెన్నపురిలో జరుగు గాంధీజీజ్ఞాపించ బహిరంగసభలో సుపర్య
సించవలసి కుదిరినట్లు ఎన్. ఎస్. శర్మగారు తెలిపిరి.

శాసన నిర్మాణపథ యెన్ని కలు

మొదటనే ఆ కాలమున ప్రాచీనమరంధ్రమునను నందితులును కను
బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ నాగలింగకాశ్రమము సీతాదావాసులు
13-8-1928 తేదీన ఉదయము 6-30 నుండియు త్రైలోకమున
సేరి, తువార్య విజయము త్రైలోకమునను లంకాకి చాచ
నచారకరముగా నున్నది. (ఉచితశిఖరమున)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923-వ పం. ఆగష్టు నె. 14 వ తేది

మంగళవారము

ఇంగ్లండు: ప్రాన్సు

—:—:—

కలుపుకు తలచినట్లు, రూపు ఆక్రమణము జర్మనీ విచ్ఛిన్నమునకు కారణమగుచున్నది. జర్మనీ దేశపు ఆర్థికస్థితి రనురాను దుర్భరమగుచున్నది. కలపు ఆకటించుచున్నది. జర్మను ఛాన్సలరు డాక్టరు క్యూనోగారు రెండు నెలలను, క్రజలు సంతుష్టి చెందుటలేదు. డాక్టరు క్యూనోగారు తమ పదవికి రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెను. సాంఘిక వాదుల కట్టుదల నెగ్గెను. మూడువత్సరములు గలిసిన కొయిలేషనుకట్టు పథికారమునకు వచ్చెను. డాక్టరు స్ట్రెసిమనుగారు మంత్రివర్గము నేర్పింపున నియమితులయిరి. నూతనమంత్రివర్గ మెటుల కరిపాలించునో ముందగని తెలియదు. జర్మనీ నాశనమగుచో, యూరపుఖండ మంతయు నాశనమగునని ఇంగ్లండు భావించుచున్నది. ఇంగ్లండునకును ప్రాన్సునకును జరుగుచున్న తగాదాకు మూలకారణ మిదియే. జర్మనీ విచ్ఛిన్నమగుట ఇంగ్లండున కిష్టము లేదు. ప్రాన్సు ఆ విషయము నాలోచించుటలేదు. తమకు జేరవలసిన వైకము మట్టిన వారికి చాటును. బ్రిటీషువారు ప్రాన్సునకు పంపిన విజ్ఞాపనయందు తమ యుద్దేశములను ఖండితముగ చెలిపిరి. ఫ్రెంచివారు దూరు భాగము నాక్రమించుటకు వచ్చెనను సంద్భినియమచు లో నెక్కడను ఏర్పటు లేదనియు, అందుచే సత్కార్యము న్యాయబద్ధము గాదనియు, బ్రిటీషువారు స్పష్టపరచిరి. ఈ సంగతిని ప్రాన్సుకు మొదలనే చెలిపి, ఇంగ్లండు దృఢముగ క్రవర్తించినచో, ఇంటిటి విషమస్థితి రాకుండగ జేమో. బ్రిటీషువారి సత్ప్రతిభాభిప్రాయమువలన, ప్రాన్సు వేగిర పాటును తగ్గించుకొనెడి జేమో. ఆ సంగతి ఎటులున్నను, రూపు ఆక్రమణము సంద్భి నిబంధనలకు వ్యతిరేకమని తేలుటచే, ఫ్రెంచివారి వాదమునకు బలము తగ్గిపోయినది కాని, ఫ్రెంచివారు వాదబలమునకన్న బాహుబలము నెక్కుడుగ నాధారము జేసికొనుటచే, వారి సంగతిని పాటించురని దోచదు. ఇప్పటికియినను, ఫ్రెంచివారికి ఇంగ్లండు కొన్ని సదుపాయముల జూపించుచున్నది. జర్మను సమన్వయ పరిష్కారముచుటకు సాధనములను వివరించినది. ఫ్రెంచివారు వీని సంగీకరింప సరాకరించుచున్నారు.

జర్మను లెంత చెల్లించగలరో కనుగొని, దాని ననుసరించి ముందు పనిని నిర్వహించవలయునని, ఇంగ్లండు కోరుచున్నను, ఫ్రెంచివారిందుకు సమ్మతింపరయిరి. వచ్చెననుసంధినాడే, నిర్ణయము జరిగెనని వారి యుద్దేశము. ఇంగ్లండునకును, అమెరికాకును తాను చెల్లించవలసిన మొత్తముగాక, ఇంకను ఎక్కువ మొత్తమును ప్రాన్సుకోరుటజూడ, ప్రాన్సు లాభమును సంపాదించు తలపెట్టినటుల దోచును. ఇటుల కోరుట తగదని బ్రిటీషువారి వాదము. ప్రాన్సు బెల్జియములు పడిననష్టము నెలవలకు గనుపట్టుచున్న యున్నది. జర్మనులు చేసిన పురపరిశోధనల నేటికిని, జాలిని పురిగొల్పుచున్నది. జర్మనీ దుర్భాగము నెన్నడును మరువ గూడదని, ప్రాన్సు బెల్జియములు శపథము బట్టి యుండెను. ఆశంకమును నేటి దేశములు చెల్లించ

బూనకొనినవి. ప్రాన్సు బెల్జియములకు తటస్థించిన నష్టము లెంత యధికమయినను, తమకును ప్రబల నష్టము గలిగెనని బ్రిటీషువారు తెలియజెప్పుచున్నారు సరికులతో నిండిన నాక తన్ని యామునిగి పోయెను. ఇవి సముద్రగత మగుటచే నష్టము వైకి గనుపించినదియు, లెక్కలోనికి రాదనియు, బ్రిటీషువారు వాదించుచున్నారు. తాముసలిపిన త్యాగముల నుగూడ బ్రిటీషువిజ్ఞాపనము వివరించుచున్నది. పనిపాటు లేనివారికొరకు సొమ్ము విశేషముగ వెచ్చింపబడెననియు, మిత్రమండలిలో కెల్ల తా మొక్కరే ఋణములపై వడ్డీని చెల్లించుచున్నారమనియు, బ్రిటీషువారు ప్రాన్సు నధిక్షేపించుచున్నారు. సొమ్ము చెల్లించుటకు జర్మనులకు గల శక్తినామ ర్థములను పరీక్షించుటకు అంతర్జాతీయ సంఘ మవసరమని బ్రిటీషువారు కోరుచుండ, ఫ్రెంచి వారిది వలనపడదని చాటుచున్నారు. ఏమరతు లేకుండ, జర్మనులు సాత్వికనిరోధమును వదలవలయునను ఫ్రెంచివాదమును ఇంగ్లండు ఆమోదించుట లేదు. ఫ్రెంచివారు సమాధానమునకు బూచుచో, సాత్విక నిరోధమును విడనాడవలయునని, జర్మనులకు సలహా నీయవచ్చును. అంతయగాని, జర్మనులకు మిగిలిన నిరోధసాధనము నెక్కడానిని విడనాడవలయునని ఇంగ్లండు కోరుట సమంజసముగ నుండదు.

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములకు తా మంత మొత్తమును చెల్లించవలయునో, అంత మొత్తమును మాత్రము ప్రాన్సు, జర్మనీలనండి రాజ్ఞుటకు ఇంగ్లండు సమ్మతించుచున్నది. కాని, ఇంగ్లండు ఇందలకు సమ్మతించుటకు బూర్వము, నష్టపరిహారసమన్వయ పరిష్కారము గావలయునని కోరుచున్నది. జర్మనీ చెల్లించదగిన గగ్గమొత్తమును ముందగ నిర్ణయింపవలయును. ఇది జరిగిన గని లాభములేదని బ్రిటీషువారి యుద్దేశము. ఫ్రెంచివారు ఎంత మొత్తమును చెల్లించిన అంత భూమిని వదలెదమనుట, లభ్యమలేనివాక్యము ఈ రీతిన జరుగుచో దూరును కనీసము ముప్పదియారు సంవత్సరము లాక్రమించవలసివచ్చును. ఆపివృత్తి, ఫ్రెంచివారు దాననలే వదలజాలరని యు దూరును శాశ్వతముగ నాక్రమించెదరనియు, బ్రిటీషుప్రకటన మూహించుచున్నది. ఇటులకాలము జరిగిన కొలదియు, జర్మనీకే గాక ప్రపంచమున కంతకును ఉపద్రవము గలుగును. ఫ్రెంచి తలంపులకును ఇంగ్లండు తలంపులకును సంబంధ మేమూలను గనుపించదు. వర్తకమునం దారితేరని, ఇంగ్లండు తెగువరకు విగించునదిగాదు. ఏ తీరునయినను జర్మనీతో నిశిమిద సమాధానమును కేసికొనవలయునని ఇంగ్లండు తలంచుచుండగ, జర్మనీ పూర్తిగ లొంగిపోవలయునని, ప్రాన్సు, బెల్జియములు కోరుచున్నవి. ప్రాన్సు పగసాధించుటనే క్రధానముగ బెట్టుకొనినది. డాక్టరు క్యూనోగారి ప్రభుత్వము జర్మనీలో సంలించినందువలన, ప్రాన్సు కెక్కుడు లాభము గలుగనేరదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మయినను రూపు విషయమై రాజీపడజాలదు. జర్మనీ నాశనమగుచో, ప్రాన్సుకు స్వల్ప ధనము గూడ లభించుట దుర్లభమగును. ఇప్పటికియినను తప మూర్ఖపు కట్టుదలను వదలి, ఇంగ్లండు గోరిన రీతిని ప్రాన్సు జర్మనీతో సమాధానపడుట శ్రేయస్కరము. ప్రస్తుత దారుణపద్ధతుల నింకను కొనసాగించుటవలన, ప్రాన్సు చర్యల జూచి నాగరిక ప్రపంచమంతయు మిగుల నేవగింపు కనుబడుటక మానదు.

శాస్త్రీగారి దోషము

మితవాదలపై గూడ అధికారుల కయిష్టము గలిగినది. కేయా నిర్ణయము మందిదికాదని శాస్త్రీగారు కలుకుటయే అతడు గావించిన మహా దోషము. కొంతకాలముక్రిందట, శాస్త్రీగారు చెలిపినదంతయు వేదవాక్యముగ పరిగణింపబడెను. శాస్త్రీగారిని పొగడుటకు, బ్రిటీషు మంత్రులహామహావికను బూనిరి. శాస్త్రీగారు తమ మనస్సును కొంత విప్పిచెప్పగనే, వికటరులు గారికి కట్టరాని ఆగ్రహము గలిగినది. కేనియానిర్ణయము వలన, భారతీయుల స్థితి చక్కబడెనని వాదించుటకు, వికటరులుగారు సాహసించిరి. ఇంతకన్నను విరుద్ధాభిప్రాయ ముండబోదు. హిందూదేశాభిప్రాయమును ఏ రిసుమంతయు పాటించరయిరి. మిషన్ మిక్కిలి నిజమును బలికిన శాస్త్రీగారిని ఏ రిపుడు దూరుచున్నారు. శాస్త్రీగారి తీవ్రప్రసంగములవలన, హిందూదేశాభివృద్ధి కడ్డుగలుగునని, వికటరులుగారి యుద్దేశము, అధికారుల యాగ్రహమునకు మితవాదలుగూడ గురియయిరి. ఇక నయినను మితవాదలు క్రజలకట్టుము వహించి, తమ ప్రాత తేన్నలను విడనాడుట యుక్తము. బ్రిటీషు పద్ధతులపై కేవలము ఆసంతృప్తిని మాత్రము గనుకఱచి లాభములేదు. అయ్యది కార్యరూపము చాల్చుచున్నను. సామ్రాజ్య శాసన సభవారు గావించిన ప్రతీకారచట్టమును దక్షిణాఫ్రికా వారిసుమంతయు పాటించుట లేదని రూటరు చెలుపుచున్నారు. ఇందు ఆశ్చర్యములేదు. భారతవర్షమునకు స్వకరిపాలనము లేదని వారికి చెలియును. ప్రజేచ్ఛు ప్రభుత్వమువారు నెలవేర్పరనియు వారికి చెలియును. ఆ కారణముచే, వారు హిందూదేశపు బెదిరింపులను లెక్క బట్టరు. భారతీయులకు స్వదేశమునందు గాని విదేశములందుగాని స్వేచ్ఛగలుగవలయిననిన, వారు తమపై తామాధానికముందుట యవసరము. అందుకు సంసిద్ధులయిన గాని, ప్రపంచమున వారు తలయెత్తుటకు వీలుండదు. వారి స్వాతంత్ర్య సంపాదనాశక్తి వెల్లడి గనేరదు. జన్మస్వాతంత్ర్యములను నిలువబెట్టుకొనుటకు, భారతీయుల నిశ్చయము బలపడవలయును. అన్నికట్టుల నాయకులును ప్రజల కిందుకు శక్తి వంచనలేక సాయకడుచో మేలొనర్చినవారగుదురు. ఇప్పుడు జేయదగిన ముఖ్యకార్య మిదియే. మద్రాసు మితవాద సంఘ కార్యదర్శియగు జి. ఎ. నలైశనుగారు తా మొనర్చిన తప్పిదము నిపు డంగీకరించుచున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమమును తా మెదిర్చినపుడు, బ్రిటీషు ప్రజల సద్భావమును నమ్ముకొని రట. ఈ సమయమున మాత్రము, తమపక్షము వారికి బ్రిటీషు ప్రజల సద్భావముపై నమ్మకము దొలగిపోయె నని, నలైశనుగారు చాటుచున్నారు. ఫలిత మెటులున్నను, సహాయనిరాకరణోద్యమము నిరాధారము గాదని, మితవాదు లిపు డయినను గ్రహించుటకు, కేనియా నిర్ణయము తోడ్పడినది. కాని, భారతీయులు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట ముఖ్య మను విషయమును మితవాద నాయకులెంతయు తిన్నగ గ్రహింపక, స్వల్ప లాభముల కొరకు పెనుగులాడుటచే, ఒకశాస్త్ర సంవిధానమును నిరూపింప జాలకున్నారు. ఇంకను ఫర్ శివస్వామి అయ్యురుగారు ముందువెనుక లాడుట ఇందు కొక నిదర్శనము. కేనియా విషయమై ప్రతీకారచట్టమువలన లాభము లేదనియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును బహిష్కరించుటవలన నష్టము గలదనియు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో కష్టపడి సంపాదించిన స్థానమును హిందూదేశము

లోపులు పనికి రాదనియు, నానారాష్ట్రసంఘమును ఏకాగ్రముచే నయినను విడువగూడదనియు, అయ్యరుగారు బోధించుచున్నారు. ఇవి ఏవియు బాకీ రాకపోవుచో, శివస్వామి అయ్యరుగారు రేమార్గ మవలంబించెదడు? ఒక వంక వలసరాజ్యములవారి గ్రామగ్రామమును, వేరొకవంక బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి అనుగ్రహమును మీరు నమ్ముకొని యుండురు గా బోలు! శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు, సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును, ఇంపీయల్ కాన్ఫరెన్సును బహిష్కరింపవలెనని కోరి యుండిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి తో సయితము, శివస్వామి అయ్యరుగారు రేకీ భవింపకున్నారు. సామ్రాజ్యములో నే భాగమునందును నడుగుబెట్టుటకు గాని, కారవముతో జీవించుటకు గాని, భారతీయులకు వీలులేక యుండగ, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములతోను, సామ్రాజ్య సభలతోను హిందూదేశమున కేమి ప్రపక్షి గలదో దోచుకొన్నది. అయ్యరుగారు తమ దృష్టిని నిర్మూల్యములనుండి ఆవలకు మరలించజాలరా? ప్రతికార చట్టమును చర్చించునపుడు, రాజప్రతినిధిగారును, సర్ హెయిలీగారును, సర్ బి. యన్. శర్మగారును గనుక అదిన సభ్యాసమునకు, దక్షిణాఫ్రికాధికారులు సంతసించిరి, రూబరు చెలుపుచున్నాడు. ఈ వార్త ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుల గౌరవమును పెంపుజేయుచాలను. భారతీయుల ముక్తిని వారే సాధించుకొనవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని, తదితరులుగాని, వారి నుద్ధరింపదరని నిరీక్షించుకొలదియు, విలువ యగు కాలము వృధయగుచుండును. భారతీయులు తమ దృఢనిశ్చయమును వ్యక్తపరచుటకు హఠాత్తుడైన మిగు 27 తేదీ, విశేషావకాశ మొసగుచున్నది. హిందూదేశమా దినమున వెలుబుచ్చెడి నిశ్చయము, స్వరాజ్యసిద్ధికిని, భారతీయుల స్వాతంత్ర్య సాధనకును తోడ్పడు గాక!

యుద్ధసాధనముల దగ్గించుట

అన్నిజాతులును యుద్ధసాధనములను పెంచుచుండుట ప్రపంచ శాంతికి భంగకరమనియు, ప్రజల శ్రమమున కింకవలన సప్తము కలుగుచున్న దనియు, అందుచే యుద్ధసాధనముల దగ్గించుట కెట్టి శాస్త్రక్రమమును నిర్ణయింపవలయునో కనుగొనుటకు అంతర్జాతీయసమావేశమును కూర్చవలయుననియు, లేబరుపక్ష నాయకులగు రామ్సే మాక్డొనాల్డుగారు రోక తీర్మానమును జూలై 23 వ తేదీన కామన్వెస్థలో ప్రతిపాదించిరి. యుద్ధముల సంఘంప జేయుట కింతకు మున్ను ప్రపంచ యుద్ధము జరిగినను, కలహములు దగ్గుటకు మారుగ ఇంకను పెరుగుచున్నవి. ప్రతిజాతీయు యుద్ధసాధనములను అధికముగ నిర్మించుచున్నది. మిలిటరీ వ్యయము రానురాను పెరిగిపోవుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘనిర్మాణమువలన, లాభ మేమియు గలుగలేదు. వాయు విమానములను నిర్మించుటతో ఒకజాతి వేరొకజాతితో పోటీపడుచున్నది. సింగపూరునందు నూతన నాకాశయమును నిర్మించుట, ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడనేరదని, మాక్డొనాల్డుగారు ఖండితముగ ఒలికిరి. సింగపూరు నాకాశయము గూర్చి ఇంతకు పూర్వము జరిగిన చర్చలో, దీని యవసరమును ఎవరిగారు నిరూపించజాలకబోయిరి ఒకవంక అంతర్జాతీయ సంఘములను నిర్మించుచు, వేరొకః యుద్ధసాధనములను నిర్మించుటవలన, ఒకదోని ఫలితమును వేరొకటి ప్రయోజన రహితము గావింపగలదు. రామ్సే మాక్డొనాల్డుగారు చెలిపి టుల ఈమారు జరిగెడి యుద్ధము మొనకటికన్న

భయంకరముగ నుండును. భూమిమీదను, జలముపైనను, ఆకాశమునందును ఘోర సంగ్రామములు ఒరుగగలవు. పల్లెలను పట్టణములను నాశనముజేయగలవు. ఇట్టి బిభత్సము జరుగకుండుటకు యుద్ధసాధనములను చాలవరకు దగ్గింపవలెనని మాక్డొనాల్డుగారు బోధించిరి గాని, కలుపురుసభ్యులు వీరితో నేకీభవించుచుండిరి. ఆస్పిత్రి మహాశయుడు సైతము, మాక్డొనాల్డుగారి తీర్మానము నెదిరించెను. వివిధ జాతులును ఇందు కంగీకరించినను, దీనిని అమలులోనికి దెచ్చు మార్గము లేదని, ఆస్పిత్రిగారి యుద్దేశము. అటులగుచో, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణము కొరకు జేసిన యార్భాటము అన్నియు వృధయని గ్రహింపవచ్చును. ప్రధానమంత్రియగు బాల్బుష్విన్ గారు యుద్ధ సాధనములను తగ్గించుట ఆచరణయోగ్యము గాదని, విస్తరించి చెప్పిరి. చాన్సలర్ డేవియెల హృదయములు మార్పుజెందిన గాని, యుద్ధసాధనముల తగ్గి సంగ్రామము లంతరింపవు. యుద్ధసాధనముల నెకవేళ దగ్గించినను, మరిల బుద్ధిపుట్టిన నేనిముసముననయినను వానిని హెచ్చింపవచ్చును. ఆస్పిత్రి గారు చెప్పినట్లు, సుముఖతలేకున్న నానారాష్ట్ర సంఘస్థిర్యమును ఎవరు అమలులో బెట్టగలుగుదురు? ప్రతిజాతీయు ఇతరజాతుల స్వాతంత్ర్యమును గౌరవించుచు, తన స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుచుండుచో, పోరాటములు సమసిబోగలవు. చాన్సలర్ జాతులీ తీరున నడుచుకొనక, స్వార్థపరత్వమును ఆధారము జేసికొని మెలగునంతవరకు, కలహము లంతరింపజాలవు.

శాసనసభా తీర్మానములు

నాగపురమునందు నిశేఖాజును రద్దుజేయవలయుననియు, ఇంకను నిలిచియున్న ప్రాసిక్యూషనులను రద్దుజేయవలయుననియు, కారాగృహమునకు కంపబడిన నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయుననియు, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానములను ఎప్పుడు అమలులో బెట్టెదరని జమస్వార్ గారడుగగ, వీనినిగూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వమున కేపుడు తీరిక లేదనియు, శాసనసభ ముగిసిన పిమ్మట ప్రభుత్వసభ్యులుగూడి యోచించెదరనియు, హోం మెంబరుగారు జవాబుచెప్పిరి. హిందూదేశ మునంతన సంచలించ జేయుచున్న ఇట్టి ముఖ్యవిషయమునుగూర్చి యోచించుటకు ప్రభుత్వమునకు తీరిక లేదనుట ఎంత విచిత్రమో గ్రహింపవచ్చును. ఇతర విషయముల నావలనుంచి, మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు ఈ విషయమును గూర్చి యోచింపరాదా? హోం మెంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము బట్టి, ప్రభుత్వమువారు సకాలమున తమ విధిని నెఱవేర్చరని తెల్లమగుచున్నది. ప్రజేచ్ఛును కొనసాగించుటకు శాసనసభ లక్ష్మరకు రావని, జెప్పనక్కరలేదు. శాసనసభాతీర్మానము లనిన, ప్రభుత్వమున కెట్టి గౌరవముగలదో, హోం మెంబరుగారిచ్చిన జవాబు చెప్పకనే చెప్పుచున్నది.

డాక్టరు కిచ్చాగారి నిశ్చయము

డాక్టరు కిచ్చాగారు గత శనివారమునాడు కారాగృహవిముక్తులయిరి. బహిరంగ సభలో ముచ్చటించుచు, హిందువులకును మహమ్మదీయుల మధ్యను మనస్ఫుర్థులు జెరిగినందలకు మీరు విచారము గనుపఱచి, ఇట్టి సీతికి రెండు సంఘముల వారును బాధ్యులని పలికిరి. ఉభయసంఘముల వారికిని సఖ్యము గుదుర్చుటకు తమ శక్తిసంతతు భారబోసివనియు, అనవసరమగుచో తన ప్రాణము నయినను నర్పించెదననియు, డాక్టరు కిచ్చాగారు

తమ నిశ్చయమును వెల్లడిజేసిరి. ఇది ఎంతయు ప్రశంసనీయము. డాక్టరు కిచ్చాగారు పంజాబు నాయకులలో పేరెన్నికగాంచిరి. వారి దేశసేవయు, వారి రోసర్సిన త్యాగములును, మిక్కుటములు. ఇట్టి నాయకుడు, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకు తన శక్తిని వినియోగించు నెడ, ఇప్పుడు జనించిన కొరమాలిన మనస్ఫుర్థ లంతరించు నని నమ్మెదము. కిచ్చాగారివలె ప్రతిపాదకుడును జాత్యైక్యతను కాపాడుట కీ సమయమున కృషి సలుపుచో, స్వరాజ్యమును చేరువకు దేగలుగుదురు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు, మూల నూత్రమేమియో గ్రహింపవలయును. చేతనున్న స్వరాజ్యమును కలహముల మూలమున జారవిడచి, ఎక్కడనో వెదకుట, వ్యర్థశ్రమయని చెల్లవ నవసరములేదు.

స్థానిక వార్తలు

శాసనసభల ఎన్నికలు:— ఇండియా ప్రభుత్వము దెల్పిమిదట మౌదాను ప్రభుత్వమువారి కిచ్చియా కానె శభ యెన్నికలను నవంబరు 2 వ తేదీన, భారత కానెసభకు ఎన్నికలను జరుపునాడే జరుపుట కంగీకరించిరి తెలియుచున్నది.

పంకజమ్మ వృత్తాంతము:— జనానామమనవారు పంకజమ్మను హిందూభారతము మతములో గలుపుకొని దీక్షింపించిరి. పాలకోటలో నుట్టినను, ఆచట కవితో ఆమెబంధుగూడెల్ల ఆమెను రక్షించి తీసికొని తప్పినట్లును ఇదివరలో దెల్పియుంటిమి. ఇప్పుడామె మౌదానుకు జేరిటుల దెలియుచున్నది.

పల్లిమసర్వీను ప్రకటనము:— ప్రతి సంవత్సరమును ప్రభుత్వకాధికారులు గతవత్సరము కరీక చట్టముల యందరికట్ల నిశ్చయించినదియు దెల్పుచు పాస్యచెకాండిట్లనే ఉత్త్యేకములోనికి దీనికొనినటుల సర్టికేట్లు పంపవలెనని యిదివరలో 1922 జూన్ 18 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వు జేసిరి. ఇప్పుడు ఆసర్టికేట్లుకు సంబంధించిన చట్టము సిపాయిలగాను మిలికరీ గమస్తాలోగ నుడికచ్చిబట్టి సర్వీసులో జేరినవారికి వర్తింపదనియు, వారి విషయమై యుద్ధములో నేర జేసిన రిమాండ్ను స్టేటుమెంటులో వ్రాసిన బాటనయి ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు 1 వ తేదీన ప్రకటన గావించిరి.

జీవజంతు బాధానివారణ సంఘము

జీవజంతు కారుణ్యమునుగూర్చిన ఉపన్యాసము ఈసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము శేపు (15 వ తేదీ) సాయంత్రము 6-30 వ మార్గలో నెండు ఆడ్రూసు లర్పితమైన ఘన ఫాగరు ఏక, జీ. బాలసామిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగునపుడో జీవజంతువులవై కఠినమైన విషయమునగూర్చి లాంటి బొమ్మలసహాయంతో శ్రీమౌక్ ఎస్. సి. రంగనామయ్యంగారు రుహస్యపించెదరు.

హిందూ తియలజికలు హైస్కూలు

ఆంధ్ర సారస్వత సంఘము - ప్రారంభ సభ శేపు (15 వ తేదీ) సాయంత్రము 6 గంటలకు మిట్ట స్ట్రీటులోదగ్గరను చెన్నపురి హిందూ థియలజికలు హైస్కూలు భవనమున ఆహారకాల ఆంధ్ర సారస్వత సంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము శ్రీయుత కాశీశాస్త్రి శాశ్వతరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభసభ జరుగును. ఆసభలో ఆంధ్రమున జాతీయవిద్యకు గూర్చి శ్రీయుత వేమయ్యూజీ శేషగిరి శాస్త్రిగారు రుహస్యపించెదరు.

కెన్యా నిర్ణయము

కెన్యాకుమస్థున గూర్చి బ్రిటీషు మంత్రివర్గమునారు కానించిన ప్రకటనము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముతో పాటు కలిపి గెజిట్ ఎక్ స్ట్రానింగ్లో ప్రకటించబడును.

జర్నలి విషమావస్థ

పారిశ్రామిక ఆరాజకము

మంత్రివర్గము రాజీనామానీయ వలసి వచ్చుట

కొయిలివను ప్రభుత్వ మేర్పడవచ్చును

సాంఘికవాదుల పలుకుబడి

లండన్, ఆగస్టు 12:— రాత్రి 10/45. ప్రెస్సు కమిటీ విశేషం చెల్లిననుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— సాంఘికవాదులు డాక్టరు హ్యూగో గారు ప్రభుత్వమును, హ్యూగో గారిని పద ప్రభుత్వము జేయగలరు. కాని తమ ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేసి కొను కత్తిసామర్థ్యములేవు. కొయిలివను ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేసి టుచేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న కొయిలివను ప్రభుత్వము, జర్మనీ ప్రభుత్వము, బ్రెజిల్ ప్రభుత్వము వానలతో ఒక ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయుకొన్నార. కేంద్ర పక్షమువారుగూడ-మెట్రోపాలిటీ-ఇంచువా-జేమి-కొనబడుచు-సాంఘికవాదులుగూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. డాక్టరు స్ట్రోన్ మెన్ గారి యధ్యక్షత క్రింద వీరు ఆధునిక ముఖ్యమగు మూడు కాళ్లకు అధికారమును కలిపించెదరు.

ప్రస్తుత భయంకర పరిస్థితులను సాంఘికవాదులు నాయకత్వమును గొరుటలేదు గాని బాధ్యతాయుతలగు కార్యకర్తల నాయకుల ఇట్లుదలచే వీరు జోక్యము కలగజేసికొనవలసి వచ్చును. ఈవారములో వీరందరను, కార్యకర్తల నాయకులు రిచిస్టా గును ముట్టడించిరి. ప్రేమాయూనియను ప్రధానకార్యాలయము ను మరల కార్యాలయములను మట్టడించి ఎక్కువ సామ్య కావలెననియు డాక్టరు హ్యూగో గారు రాజీనామా నీయవలెననియు గోరిరి. అందరను సమ్మెగట్టుటకు మూర్ఖత్వము గోరిరి. ప్రేమాయూనియను అంగీకరింపలేదు.

డాక్టరు హ్యూగో గారు రాజీనామానీయవలెనని సాంఘికవాదు లాక తీర్మానమును ప్రకటించెడిరి. అందుకను విధానము నిట్లు తెలియజేసిరి. వర్తమాన, పరిశ్రమలు మున్నగువాటియందు పనిచేయువారు రెండరు అధిక పరిస్థితులు బాగుపడుటకు దవవాయ మొనర్చవలెను. దీనిని సమకూర్చుటకు వారు సిద్ధులైరి. కాట్టుపెట్టవలెను. కఠినమిట్టమిచ్చి పోరాడకు. బంగారు నాణెములను చెలామణి జేయవలెను. వేతనములు కార్మికుల తీరనము సుఖము గడుచుండుట ఉండవలెను. విదేశాంగ విధానములో బాగ్దాద్ మెలగవలెను. జర్మనులతో కట్టి యుద్ధ ద్రవము జేయవలెను. రిచిస్టా సర్వాధికారము చెక్కుకడరకుండ గను, బాల్టిమోర్ ప్రభుత్వమును కడఘాటు పెట్టుటకును, అకాస్మికమును సంఘములతో తమ సంబంధమును రిచిస్టా రువారు తెలియజేసి జోక్యము కలగజేసికొన వుండగను ఏర్పాటులు జరుగవలెను. ఈ వరకుమీద కఠినమైన సమస్యను పూరించవలెనని సాంఘికవాదులు తెలియజేసిరి.

సాంఘికవాదుల కార్యక్రమము

ప్రెస్సు కమిటీ విశేషం చెల్లిననుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— డాక్టరు స్ట్రోన్ మెన్ గారు మొదలకొని డాక్టరు బ్రిటిస్పీకుమరు గార్లు కొయిలివను ప్రభుత్వము నెలకొల్పటమై రాయబారముల విషయకే ప్రారంభించిరి. రూరు విషయమై సాంఘికవాదు లంకిపిస్తావమేదియు నూచించలేదు. ముఖ్యము జర్మనీ విషయమై ఎక్కువ పాటుపడుచున్నాడు. వీరు దీని నెట్లు సాధింపవలెనో తెలియదు. ఇదివరలో వీరు అధిక పరిస్థితులను బాగుచేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని అయ్యిరి నివ్వరయో జన మాయెను. వీరి చారిత్రమున విషయము గాన్నించుటలేదు. ఈ లోపు డాక్టరు హ్యూగో గారు సాంఘికపరిస్థితులను ఉప ద్రవకరమును పరిస్థితులందు విడిచివెట్టిరి.

కొత్త విస్తారముగ స్వయం అనుచున్నది డాక్టరు యాధునాథు తెలుపుచున్నాడు. ఉరలగడ్డలు గూడ ఎక్కువగా వచ్చుచున్నవి. ఆర్థికపరమధాన్యము చాలాను.

పోలీసువారితో దొంగిల సమ్మె కొట్టుకొనుట ఇంకను జరుగుచునే యున్నది. అనేక జిల్లాలయందు పట్టణములలో దురుజేయువారు పోలీసులమీదికిపోయి ధాన్యమును, కనువులను సుకర పరచుచును కళపనుచుకొనిరి.

రాజధానిలో ఆందోళనము

లండన్, ఆగస్టు 11:— జర్మనీలో పరిస్థితు లెమియు బాగులేనని సుత్సాహకరముగా వార్తలు చెల్లిననుండి వచ్చు

చున్నది. తిండిధరణ పెరిగిపోవుటచే రాజధాని అంతయు అల్లకల్లోలముగ నున్నది. ఇంజలు కొట్టుకొను చున్నారు.

కార్మికుల కోర్కెలు

ఎక్కువ వేతనము లీయలేనని అన్ని తరగతుల పని వాంఛను సమ్మె గట్టుచున్నారు. మరొకరు తమకు తప్పి కరణము వేతనము లీయవలెనని నెమ్మదిగ పనిచేయుచున్నారు. ఉత్సాహముతో చేయుటలేదు.

అధ్యక్షుని హెచ్చరిక

పరిస్థితులు భయంకరముగ నుండుటచే దౌర్జన్యమునకు గడంగుదనిగాని, సుక్రమధివా మరు ప్రభుత్వము రాజీనీయ వలెనని నిర్బంధించు కరకటములు ప్రకటింపబడరా దనియు సందారములలోని రాగూడదనియు అధ్యక్షులకు ఎల్లప్పుడూ ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటనము 'రీచి' కంకటను అనునర్థమును. ఈ ఉత్తరువు నల్ల ఫినిషివానికి 8 నెలలు ఖయదు 100000000 మార్కుల అపరాధము నిధింపబడును.

దసల్దార్ మారకము

మార్కెట్టులో భయోత్పాతము

దసల్దార్, ఆగస్టు 11:— ఏలనో గాని దసల్దార్ మారకము విషయమై భయోత్పాతము జనించెను. మార్కులధర మొదట హెచ్చెను. తుదకు క్షిప్రమయెను.

రూరు గవలవలెవాండ్ల వేతనమును నూటికి 245 చొప్పున ఎక్కువ చేయబడెను.

క్రొత్తకన్ను చట్టములు

బెర్లిన్, ఆగస్టు 11:— మార్కులధర పడిపోవుచుండుటచే సామ్యము కనూనజేసి నిలబెట్టుటకు రూరలో సాత్విక నిరోధమును సాగించుటకును రిచిస్టా సభవారు క్రొత్తకన్ను చట్టములను ఆమోదించిరి.

పారిశ్రామిక ఆరాజకము

బెర్లిన్, ఆగస్టు 11:— భూగర్భములో పోవు ఇనుపవారులను ల పనిచేయుట ప్రారంభించిరి. బ్రాములు మూతము కని చేయుటలేదు. దానికి కారణము విద్యుచ్ఛక్తి కార్యాలయములో పనిచేయువారు సమ్మెగట్టుటయే.

బ్రీమెన్, హ్యూగోలలో ఉత్తరసముద్రవాదికలు జీతములు చాలలేనని సమ్మెగట్టిరి

వీమానవాహిని శిక్షణము జరుపబడెను. ప్రస్తుతమును ఆకాంక్షి, ఆందోళనము ఎక్కువగా నుండుటచే ఊరేగింపు కూడ దని భయము డాల్చావెను.

అధ్యక్షుని హెచ్చరిక

జర్మను ప్రజ లందరను సాంఘికవాదులతో నుండవలెను. త్యాగమును జేయవలెను. అందరను కలిసి పనిచేయవలెను. ఇట్లు ప్లెబిస్కో ప్రభుత్వమందున్న కష్టములనుండి బయటపడెదరనిది. రూరు ఆకమణను ఖండించి. మీరు అభ్యైతపడకుడు. రూరు, రైతు ప్రజలకులందున్న జ్యోతిష విమ్యులను జూచి ఉత్సాహముతో పనిచెదరు. విమ్యులను గణపారముగ నెంచుకొని పని జేసెదరు. విజయలేవును విజయప్రకటనలై యుండురు వారిదగ్గర భర్త ముంద దని.

అధికపరిస్థితులు ఘోరముగ నుండుట

లండన్, ఆగస్టు 11:— సమ్మెలు, ఆహారపదార్థముల కొరత దొంగిలము, మార్కులధరపడిపోవుచుండుటచేతను కాగితపు మార్కులు విలువలేకుండుటచేతను ఆకమణ ఆహారపదార్థముల జర్మనీలో జరుగుచున్నది. రైతులు తమ కరకులను పట్టణములలోనికి బంతులు కిచ్చుటకులేదు. ఏదో నెల కంటి చొప్పున గడించుకొనువారును, కూలివారిచే ప్రతుభూతును నానాటికి దగ్గర లగుట కలుగజేయుచున్నది.

పన్నుల మూలమున ఆదాయము పడిపోయినది. ఈపరిస్థితి లన్నియు రిషి గూలో జరిగిని సంగతులను జ్ఞాపకము చేయుచున్నది. రూరు ఆకమణచే అధిక జీతమును పడిపోవునని ఇదివరలో అనుకొను భయము నేడు నిజముగా నున్నది.

ప్రభుత్వమువారు భయము బంగారు విధానము నకుసరించి నిర్ణయించుకొనినట్లు చిట్టచుక్కలమునాదు గూడ సమ్మెల ప్రేరణని భయపడుచున్నారు. డాక్టరు హ్యూగో గారు చెప్పిన బంగారుమునము, 50,0000 బంగారుమార్కుల ధర కల విజేతపు నాణెములను ఆహారపదార్థముల కొనుగిమి లేదు. రిచిస్టా సువాటిక బ్యాంకు వారి ద్వితీయముట ము తెల్లకాల్చిపు కాంతిరీచర్యలు తప్ప వేరు గావు.

పారిశ్రామికమీదను, లాభమును దీయువారిమీదను పన్నును విధింపవలెనని ట్టిట్టెట్టు కట్టుచున్నారు.

ఇదివరకే ఇతరులపై ఎంతవరకు విధించుటకు వీలునో అంతవరకు పన్నును విధించిరి ఇది ప్రభుత్వమువారికి ఆచాయము గావలెనని మై జెప్పినట్లు జేయఁ తప్పదు.

ప్రభుత్వపరిస్థితులు

తమ భావిభాగ్యములను తమమీదనే ఆధారపడి యున్నదని రిచిస్టా సభలయందు చేయబడిన యుద్ధవాగ్దముల కలన ప్రహేళిని తెలియుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటనుమీద తమ భాగ్యములను ఆధారపడ నవలెనని గుర్తించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు పారిశ్రామికమునందీ పన్నును వసూలుచేయ సుధర్మలా యని మాత్రపరిచియున్నది. పన్నులను తప్పించుకొన్న వో: వ్యవహారములకే గాక అసలు ఆర్థిక పరిస్థితులకే మోసము వచ్చును.

కార్మికులు డాక్టరు హ్యూగో గారు రాజీనామా నీయవలెననియు, వారిపైనే కార్యకర్తలను స్థాపించవలెననియు కోరిరి.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునందు తమకు విశ్వాసము లేదని తెలియజేయు తీర్మానము 18 వ తేదిని ప్రవేశ పెట్టుటకును.

ఈ వయమై సాంఘికవాదుల వైఖరి నిశ్చయముగ విడి యు తెలియదు. బంగారుమునముల హాయిలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు చేయు కార్యములను జటి జేయను.

సా. ఫి. వా.ము బంగారునిలువ గల సామ్యుంకను వక పరుచుకొనవలె ననుచున్నారు. అనగా దేశములో నున్న ధనము నంతను వకపరుచుకొనవలె ననుక.

సాంఘికవాదులు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి నుండు తమకు విశ్వాసములేదని తీర్మానించుటచే డాక్టరు హ్యూగో గారు తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చు ననుచున్నారు

కమ్యూనిస్టుల కోర్కెలు

1. డాక్టరు హ్యూగో గారు రాజీనామా—ఆయన పదవిని క్షమించుట 2. ఆహారపదార్థములకు వకపరుచుకొనుట 3. రైతుల కిరికిరెవలెను నొకప్పుడు 4. గంటకు కనీపువేతము 50 బంగారునిలువల 'పెన్సింగ'ల నిచ్చుట 5. యాద్యముల వికలాంగులైనవారికి పనిలేనది కందరిని నిండు పెన్సింగుల నిచ్చుటనుల కలగజేయుట 6. రాజకీయపరిశిల నందరిని కడు దలజేయుట జరుగవలెననియు ఇట్లు జరుగుటలు జేయుటకు అందగు మూడుకోజులు సమ్మెగట్టవలెనని కమ్యూనిస్టు నాయకులు పనివాండ్లసభవారును నిశ్చయించుకొనిరి.

కొయిలివను మంత్రివర్గ మేర్పడు ననుకొనుచున్నారు. ఆహారపదార్థముల కరవుచే పనివాండ్లు తలకలసర్వప్రీతి జూపునపుడు కోటిరూరలో పోలీసు వారితో డింగిరి. నలుగురు పనివాండ్లు చనిపోయిరి. 80 మంది కురగాకూల్లె. ఈ దొంగిలకి ముందు కొన్ని దుశాణములను దొంగిలించిరి.

రిచిస్టా సభవారు 600000000 మార్కుల కాగితపు సామ్యము కట్టుచేసి కమ్యూనిస్టు తొలగించివదిరి తెలియుచున్నది.

బెర్లిన్, ఆగస్టు 12:— జర్మను ముత్రికమువారి రాజీనామా అంగీకరింపబడినది. క్రొత్త మంత్రివర్గమును డాక్టరు స్ట్రోన్ మెన్ గారు ఏర్పాటుజేసెదరు.

జర్మనీలో ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులేనే పెరిగియు నుండు ప్రవేశించరా దనిని మాస్కోలో నున్న పెరిషి యుని టిడేశాంగ ముత్రి పెరిషియా విదేశాంగ కార్యాలయములకు తెలియజేసిరి. ఇదివరకు చాలామంది జర్మనీకి పయనమైరి. ఈ పేర్లయచే వారు పోవుటకు వీలులేదు.

జర్మనీలోని పని కార్యాలయధిపతు లిద్దరు (పెంచి వారు స్వాధీనము జేసికొన్న వస్తువులను కొనబోలుట నిరాకరించినది 6 ఏడ్లు ఖయదు 150000000 మార్కుల అపరాధము విధింపబడిరి. రిక్తినవాటికి 8 నెలలు ఖయదు, 140000000 మార్కుల అపరాధము నిధింపబడినది.

జర్మనీలో ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులేనే పెరిగియు నుండు ప్రవేశించరా దనిని మాస్కోలో నున్న పెరిషి యుని టిడేశాంగ ముత్రి పెరిషియా విదేశాంగ కార్యాలయములకు తెలియజేసిరి. ఇదివరకు చాలామంది జర్మనీకి పయనమైరి. ఈ పేర్లయచే వారు పోవుటకు వీలులేదు.

నాగ చూడగ జర్మనీకుండి రాజ్యపుల గర్వి ముక్త
 మాను నిర్ణయించుటలెను. జర్మను జరిగి పునీతులు బాగుపడుటకు
 సహాయము చేయాలెను. బ్రాహ్మణులు మునుము సరిగా తీర్పుటతో
 టుదిటినూ జేయవలెను. దూరు బ్రాహ్మణుచే గలిన అతిశ

చిట్టలను లేవండ జేయవలెను జ్వరమునందు మరల ఉపద్రవము లేవండజేయు ఏర్పాటులను ఆలోచించుటకు బెల్జియమును సానుభూతితో అంగీకరించిరి. పరామర్శించినందువలన రూపకమును ఎట్టిసంబంధము లేదనిరి. ఈ విషయమై చర్చించుటకు ఎల్లదో ముందు జేసెద మనిరి. పరామర్శించుట ఈ ఏర్పాటుకు అంగీకరించినవారి బెల్జియను జేతముగూర్చి చర్చించుట లాభకరముగ నుండదు. పరమ ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయమును జాప్యమును చేయు ఒక్కబెల్జియమును గూర్చి ఆలోచించియు ప్రయోజనముండ దనిరి.

జర్మను లిచ్చివలెనను.

ఈమె లేఖను చూచియు బెల్జియను గట్టు తెలియజేసిరి: జర్మనులు ఇచ్చుకొనిన మొత్తమునిచ్చి తీరికలసి జేరి ఇంతకంటె ఎక్కువ గావలెనని కోరుట జర్మనుల ఆస్తిని నాశనముచేయుటగ ను. ప్రాచీనబెల్జియను ప్రభుత్వమువారి కర్మములు వర్తమానునని తలంచెదము. అది తథ్యము: జనవరి లో బోనర్ల గారు ప్రకటించిన విధానమునే బెల్జియను రిపుడు గూడ అనుసరించెదరు. క్యూరనము పరిష్కారముగలకు తమకు మిత్రులందరి ఇచ్చునని మొత్తములలో కొంత భాగముకొనెదమని బెల్జియను తెలియజేసిరి. అందుచే ఇతర శత్రువులకు ఏర్పాటులను చేయు నూచించినపుడు ప్రాచీన బెల్జియను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెద రని నమ్ముచున్నారని మిరి.

ప్రెంచివారి భావము

అంతర్జాతీయసభకు పరామర్శించిరి పరి తోచుచున్నది.

పరామర్శించుట బెల్జియను కోరముతో నున్నాడు.

బెల్జియనుల భావము

ఈమెయు రాయబారములు ప్రాకంభముగలటులు లేదు. రూపు ఆగ్రహణ అభ్యాయ వసుట బెల్జియను లుగీకరించుటలేదు. స్వాతంత్ర్య జర్మనులు పరిహారముల నియమించుటను ఆగ్రహించుకొని సిద్ధాంతమును బెల్జియను అంగీకరించెననుచున్నాడు.

పరామర్శ వైఖరి

బెల్జియనేఖను గూర్చి అధికారల యభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు వ్యవధి లేదు. దీనివలన ప్రయోజనమేదియు నుండదు. గ్రేటుబ్రిటను జ్వరమున ప్రత్యేకపుట్టాటులు జరుగవు. ప్రాంతము గ్రేటుబ్రిటనుకు సయోజ్య చెదవలసినంత అగత్యము లేదనుచున్నారనియు బ్రెస్టుప్రతినిధిలేఖరి స్వరము నుండి తెలుపుచున్నాడు.

జ్వరములను బలపరుచుటకై ఈ లేఖను బెల్జియనువారు ప్రకటించిరిని లీబెంపుప్రతిక వాల్ ను చున్నది. ప్రెంచి బెల్జియను వారికి భిన్నాభిప్రాయములు న్ను ను పరామర్శించుటను జరుపుటకు పరామర్శ ఇచ్చెదమన్నాడు.

పరామర్శ జర్మనుల నిరోధము పెరుగొనుటకే గాక బెల్జియనువారిలో పెరుగొనుటకుగూడ కర్తవ్యము. గ్రేటుబ్రిటను ఆక్షేపణవలన ప్రెంచి సంకల్పము మారదు క్యూరనము తిరిగివచ్చు వచ్చినపుడు పరామర్శ నెనుకటపారు.

రూపులో జర్మను పరివాండు సాత్వికనిరోధమును మానుటకు పరామర్శ కార్యకరము కావలయును నాగ్రహించు కొనిరి. పరిలేనివాటి జేతము లీయగూడ దనిరి. వీనిని ప్రెంచి బెల్జియం జనులలో ప్రవేశపెట్టెద మనిరి. ఇది రూపు అంతటను జరుగును.

ఇటీవల చీనాదొంగలు కొందరు విదేశీయులు బట్టుకు పోవుటచే భయమును వారి కాపాడుటకు అభయ మిచ్చుకలెనని చీనా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నాడు.

పెరిషియానుగారిని చంపుట కెంతో ప్రయత్నించి రాజమందిరమున బాంబును వేసిరి. వైనిక వర్తమువారు అశమానింపబడుచున్నాడు. యధ్యయంత్రిని మెగాలెని సంబంధము చెడినది.

అంతర్జాతీయ శాస్త్రాధ్యయనమున రైటు అనరలియ నుజ్యుద్ అమిరాల్, (ఇండియను) పియాను కోయ్ ది (సర్వాము) బ్యాంకు లంగు హ్యూ (చీనా) గార్లను చేర్చొనిరి. పెరిషియానులో మాజీవకుల నానాబాల్ మిలిటరీ శాస్త్రము స్థాపనను గల్గిన భాషీ పూర్తిజేసెదరు. వీటిలో పెరిషియాను కొనెదరు. మొత్తము 29 గురు చేర్చొనబడిరి.

బెల్జియం కల్చర్ నిలవడం జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది.

ప్రతీకార చట్టము

కేపుటపుక, ఆగష్టు 11:— భారత కాననభ్యుత్థులు లేజి స్టేటియ ఎంబ్లీలో గావించిన ప్రతీకారచట్టమును గూర్చి దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఎవరును తెలియకుట లేనేలేదు. మామూలు ధోరణిలోగూడ దాని ప్రస్తావనయే లేదు. ఒక్క “నోటాబిల్స్ ఆఫ్ ది కౌన్సిల్” ప్రతిమాత్రము ఈ చట్టము ఏమియు ప్రయోజనకారి గాదని నూచాయగ (వాయుమ్యూనిసిటీ) ప్రతీకారచట్టము విషయమై ప్రభుత్వమువారే తీర్మానింపవలెను. ఈ చట్టమును గూర్చి చర్చించుచున్న రాజకరిని, హెయల్, సర్. నల్. హేమెన్సర్ క్యూగార్లు మాపిన నిదాన మెంతయు ప్రశంసార్హము. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నున్న నోటాబిల్స్ యూరపియనులు మెర్సిబర్క్ గారి యాజమాన్యమున భారతీయులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుంచుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనక తీరదని అతితీవ్రముగ అందోళనమును నలుపుచున్నాడు. ఈ విషయమై సామాన్య సమావేశమున పరిష్కారముచేయుటలు వారు కృతనిశ్చయమైరి. ఎంబ్లీలో వా రెల్లపుడును ఎక్కువ వలకుబడిని తమ పక్షమున గల్గియుండెదరు.

ప్రతీకారమును గూర్చి కేపుటావీన్సు, బ్రూస్, నాబు, నోటాబిల్స్ లోనున్న భారతీయులు తమ అభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు అనుభవముచున్నారు. ఇప్పుడు లేదు. కాని కొంతమంది నాయకులు ప్రత్యేకముగ తమతటలాము నిరసిం చిరి. మరల నిదానముగ ఇంకొకసారి ఆలోచించియాచిన దానిని వదిలిపెట్టెననిరి.

రీడింగు ప్రభువు దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలపట్ల జూపిన ఆనురాగమునకు, సానుభూతికి అందరను రాజకరినిగారిని అభిమానించుచున్నాడు. కాని భారతీయులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలోనుంచు ఏర్పాటు విషయమై వుపేక్ష లగుచున్నాడు. ప్రభుత్వము ఈ విషయమై స్వాతంత్ర్యమువారి యధికారమేమైన నున్నతో మరింతోపమును తెలియజేసిరి.

ఒక్క పార్లమెంటువారి ప్రోద్బలముచేతనేగాక తమ స్వంత నోటాబిల్స్ అమోదముచేతను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుత పరిస్థితులకి దిగవలసిన నచ్చినదని కేపుటావీన్సులు భారతీయులు కృతఃకరించుచున్నాడు.

ప్రతీకార చట్టమునుగూర్చి లండనుపత్రికలు ఏమియు గుర్తించనేలేదు.

రాకోవిస్కి-గారి నియమనము

ను గూర్చి బెల్జియనువారు ఆరోపించిన నేరములు అసత్యమని చివరకొక గారు వ్యక్తీకరించిరి. రాకోవిస్కి-గారి తేమి అత్యక్రమంగము జేయలేదనిరి. అట్టి ప్రముఖుని క్రాంతికారి సానే సోవియటులు నిశ్చయించుటకు పూనుకొనుట గ్రేటుబ్రిటనులో అధిక రాజకీయసంబంధములను పెంపొందించు నుద్దేశ్యమును చాటుచున్నదనిరి. రాకోవిస్కి-గారు ప్రాంతముండి నడలగొట్టెదలే దనిరి. మిత్రమండలికి వ్యతిరేకముగ ప్రచారము చేయలే దనిరి.

బల్గేరియానుండి ప్రతికూల విప్లవకారులందరిని ప్రతికూల విప్లవమున కలుగజేయుటకు వలసపోయినవారిందరిని సోవియటు రెడ్డిక్రనుసంఘమువారిని బాధించుటలో పాల్గొన్నవారందరిని నడలగొట్టవలె ననియు ఇతరసోవియటు ప్రతినిధులను వదలి బెల్గరెనియను బల్గేరియా అధికారులను తీరముల క్షీంచవలె ననియు చివరకొక గారు బల్గేరియాకు లేఖ నంపిటుల రైగా నుండి బ్రెస్టుప్రతినిధి లేఖచున్నాడు.

బల్గేరియాలో సోవియటు రి. బిల్లు ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు కుట్రగావించిన 95 గురు కమ్యూనిస్టుల విచారణ ముగిసెను. 4 గురికి ఉరిశిక్షయు, ఇద్దరికి యాభ్యంతరము ఖయదను 7 గురికి 12 సంవత్సరములు, 73 గురికి 8 సంవత్సరములు ఖయదు విధింపబడిన 9 గురు వదిలిజేయబడిరి.

పెరిషియానుకు, పెరిషియానుకు వర్తక రాయబారములు చెడిపోయినది. సరిహద్దులలో పెరిషియాను పెరిషియాను వర్తకులను బాధించుచున్నాడు. తగిన చర్యను దీక్షికోననివో చాల జరకు తమసంఘమువారు దివాలా తీయవలసివచ్చు ననుచున్నాడు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కన్యా తీర్థానము

వింట్లకొత్తపు ప్రసంగము

లండన్, ఆగష్టు 9:— సర్ అతిథిమాముగారు విందొ సంగిన సందర్భమున శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిచ్చి యుపన్యాసమును గూర్చి వింట్లకొత్తపు ఇట్లు యుచ్చింపెను.—ఆ యుపన్యాసమునుబట్టి భారతీయుల పరిస్థితులు ప్రశోభింపి గాంచుటకు బదులు కనుబట్టినది తోచును. బెల్జియ ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముచే భారతీయులకు కెనియాలో మంచి ప్రతిపత్తి కలుగజేసింది. ప్రస్తుత పరిస్థితులకంటె ఈ తీర్మానమువలన భారతీయులకు ఎక్కువ లాభముండును. కన్యా అధినేతమును అభివృద్ధిజేయుటలో యూరపియనులు, కేరళ అధినేతలతో గలిసి భారతీయులు పనిచేయుటకు అభ్యంతరముండదు. భారతీయులకు మరింతసహాయము గల్గును. భారతదేశము, ఈజిప్టు, విర్మారులను సక్రమశాస్త్రసమృద్ధి మగు స్వపరిపాలన మార్గమున ప్రత్యేకపెట్టుటకు బెల్జియనువారు కలవలించిన విధానము జయప్రదమనను. ఇది నా దేశానికి యభిప్రాయము. అంతియగాని తెలిసియో తెలియజేసో ఇచ్చిన శాస్త్రిగారి యుపన్యాసములు భారతీయుల కతివ్రతికి లాభకరముగ నుండవు. వీరి యుపన్యాసము బాధివిధేయులను కలుగజేయ యత్నించు భారతదేశ అతివ దులకు సహాయ మొచ్చుచున్నది. శాస్త్రిగారు నిదానముగ తమబుద్ధిని ఉపయోగించుచువుడు అతివాదులకు ఖండించువారిలో శాస్త్రిగారే ప్రథములు. అట్టి శాస్త్రిగారిట్లు ప్రసంగించుటచే ప్రయోజనము లేదు.

సిక్కిం మహారాజాగారి పీఠకండ్రియగు కర్నల్ పీఠ విశ్రవసింగుగారును తిరున సంతానాధీశులగు మహారాజా విశ్వేంద్రకోరమాణిక్య బహదరుగారును చనిపోయిరి.

కాకినాడ కాంగ్రెసు కావలెను

చాలమంది కలవరకరుల కోరికప్రకారము వెదురు పెండల్లను ఈనెల 22 తారీఖువరకు తుమ్మకొనుటకున్న ఆ తేదీని పెండాలు ఉపసంఘమువారు సమావేశమై వెదురు విషయము పరిష్కరించుటకున్న, తీర్మానించడమైనది. కాబట్టి వెదురుపెండల్ల సన్మానసంఘకార్యాలయమునకు 22-8-23 తేదీ వరకు అందజేయవచ్చును. ఇదివరలో పంపించిన పెండరు దారులూడా ఈక్రింద వివరించిన తినిశిల్లను గమనించి తాజా పెండల్లను పంపవలెను.

నుమారు పెండలక్షుల వెదురు నానాబాపతులు కావలసి యున్నది. దెలివరీ కాకినాడ ఎల్వికాపేటలో 80-9-28 తేదీకి యావత్తు పూర్తికావలెను. ఇందులకు రకములు, వైజాలు, మొదలగు యావత్తు వివరములతో పెండల్ల సీలుచేసి (Scaled-tenders) 22-9-28 తేదీకి మాకు పంపవలెను.

తప్పిళ్లు

1. మొదటిపోటు బోరునానము—క్రొత్తది. 15 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువకాకుండగాను మయందయా మేటరు కొలత 2 1/2 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగనున్న ఉండవలెను. ఈరకము ఒకలక్ష కావలెను.

2. చెరువువాసం గట్టిరకం 18 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువకాకుండగను మయందయా మేటరుకొలత 2 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగనున్న యీరకము 50,000 మొదలు ఒకలక్షవరకు కావలెను.

3. మొల్లెవెదురు అనగా శబరిబోడి వెదురు అనే బొరు వెదురు 22 అడుగులు పొడవుకు తక్కువకాకుండగనున్న మయందయా మేటరుకొలత 3 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగనున్న గట్టిరకం 15000 కావలెను.

4. కణాతిబొంగు గట్టిరకం 26 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువ కాకుండగనున్న మయందయా మేటరు కొలత 4 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగనున్న ఉండవలెను. రకం 400 కావలెను.

మరొక:— వెదురుసరుకు యావత్తు పంపులేకుండగా చివరపుష్టిగా నుండవలెను.

కాంగ్రెసు సన్మాన సంఘకార్యాలయం కాకినాడ 12-8-23 } నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రాపు కార్యదర్శి.

ప్రప్రభుమను బాతీయవిద్య యన నేమి యని మనము ప్రశ్నించుకొనవలెను. ఈ విశ్వము జవాబు తెలిసికొనుటకు ముందుగా బాతీయవిద్య యెట్లు విస్తృతము ప్రబలిందో చూడము. మన దేశములో స్వాతంత్ర్యమునకై సంఘటనము గలిగినప్పు డెల్ల బాతీయవిద్య యెడల మనకు కొంచెము శ్రద్ధవచ్చింది. 15 సంవత్సరములక్రందట మంగరాష్ట్రాంతభజానంతము లిగిన యాందోళన కుపాంగముగా బాతీయవిద్యావ్యాపకమునకై కృషిజరిగింది. మిథునము నందున్న బాతీయవిద్యాలయ ముపుడే స్థాపింపబడింది. తర్వాత ఆరిగి అనినీసింటమ్మ గారు 1916 సంవత్సరములో హానుమటా అందోళన ప్రారంభించినపుడు ఆ హేయ బాతీయవిద్యకై ఎక్కుదుకృషి నల్పించి, ఆరిగి సహాయ నిరాకరణవిద్యయము ప్రారంభమైనదాదిగా బాతీయ విద్య మన కార్థ్యమందునందు ముఖ్యస్థానము నాక్రమింపింది. ఇట్లు జరుగుటకు కారణమేమి? ఇది కలవలయు ప్రమాదకరమున గాదు, ఈ బాతీయవిద్యనుగలుగుట పూర్వము గూడ మనపూర్వులకు

వ్యవసాయభాగములు కల్పించిన విద్యా వ్యవస్థను ప్రత్యేక సంఘముల ద్వారా చేపట్టవలెను. ఈ విధానము లోను లాభానందము అభివృద్ధిని సాధించుటకు గురుకులము లోను వ్యవసాయవిద్యాసంఘములు స్థాపించబడినవి. మనదేశము కనకవనవిద్య ప్రభుత్వసంబంధములను ప్రత్యేకసంఘములనే కాని లభింపజేసిన మనవెద్యులగుడగ్రహించి. కాని వారు బాగ్య త్రగా పనిప్రాసంభించి. వారికి ప్రత్యేక చాలదాము. ప్రత్యేకము మన మనస్సును తీర్చివేయవలెను. వారు కోరియిన లేదు. మనదేశస్వాతంత్ర్యము పోవుటకు ముఖ్యకారణము మన భౌతికవాస్తవములను మన భావదాస్తవములను మనమిచ్చుట గ్రహించివాము. ఈ భావదాస్తవము (పోయిన)గాని మనకు ముక్తిపాతము. అందుచే మనదేశములో పాఠశాలలను, కళాశాలలను స్థాపించి జేయు దలచుకొన్న పనియేయిది.

మనకు బోధించు విషయములలో గూడ మన అనుభవములను మన ఆవశ్యకతలను కన్న ప్రభుత్వముయొక్క అనుభవము లేనిదిగాని జేయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికి వారి కచ్చేరిలలో పనిజేయుటకు రాజకీయ గురువులు గావలయును. అట్టిగురువులను కలెక్షరుజేతను నటునంటి విద్యయే మన కొసంబడుచున్నది. ప్రభుత్వము జాతీయవిద్యాలయములద్వారా మనము జేయవలసిన జేయగా ఈ రెండు యిద్దరును దొలగింపబడి జాతీయవిద్య అనగా పాశ్చాత్యభావచారమున కడువరులుట స్వభావము గౌరవమును జాతీయ వీర్యమును ప్రజ్వలించజేయుట మనవిద్యాలయములలోని విద్యార్థులను బాటించు గురువులుగా తయారుజేయువట్టిగా నుండరాదు. జాతీయస్వాతంత్ర్య సంరంభమునందు జేయవలసిన మూని తమ విద్యక్రమమును ప్రభుత్వముతోను ఒప్పందము నిర్వహించ గల వీరిలను కలెక్షరు జేయుటకు మనము ప్రయత్నించవలెను. జాతీయ విద్యాలయములలో జెప్పవలసిన లేనివిషయములలో గలవన్న మొత్తము విద్యాలయములలో ప్రభుత్వము యొక్కతయలని నన్ను చాలమంది ప్రశ్నించిరి. పుస్తకములు యొక్కటియేగాక చుట్టూ గాని పుస్తకము లేనివిద్య గాదు అన్నివిషయములకన్న విద్యా విషయము లో వాతావరణము ముఖ్యము. మిగిలినవి సెటిలైజేషన్ లోను పెంచుచున్నాదా? ప్రభుత్వసంబంధమున్న విద్యాలయములలో వారికి ప్రభుత్వము విశేషమును నిజమే. వారికి భౌతిక ప్రతినిమిత్వము నుడును, ప్రతినిమిత్వము లోను ప్రతినిధిత్వము నగలించును. జాతీయ విద్యాలయములలో వారికి ప్రభుత్వము పూర్తిగా విశేషమును అగతాగతము. మనజాతీయవలను, మనవాగవికరయెవలను అగతాగతము, ఏదేనిపు గల్గించువిద్యా యువకులను మనస్థిరము బంపుచు చివర, లేకమనజాతీయగౌరవమున వెంపొందించుటకు, మనజాతీయ ప్రపంచమునందును మనయొకరికొకరిని దీని పోషకము భావము గల్గించుటకు అగతాగతమున్న విద్యాలయములకు బంపుట మంచిదా? మనదేశములోని ప్రభుత్వమున్న అగతాగతమునకు బంపుకొని ప్రభుత్వసంబంధములకు దాస్తవము జేయుటకు మనదేశము పుకొల్పి విద్య మనకవసరములేదు. మనజాతీయవిద్యాలయముల ద్వారాను స్వాతంత్ర్యము స్వజాతిగౌరవములతో మన ప్రాసంభించవలెను.

మనలోని వెద్యులందరము జాతీయవిద్యకు మేర విద్య సభ్యునియినను మనదేశములోను జాతీయవిద్య ప్రభుత్వ కనకాళములను మనదేశములోని వారిని ఆపాఠశాలలలోనికి బంపవలెను. అట్లుచేయనియెడల మనదేశస్థానాభివృద్ధి మనకవసరమైనవారగుదురు. అందుకు మిమము మిమెల్ల కాలము దూషించెదరు.

మనయొక్క గంగతి ఆలోచించుటకు పాఠశాలయొక్క కాల పరిమితిలలోని కాల సామర్థ్యము ప్రామాణ్యమైనదిగా నుచింపజేయుచుండును. మనకి సామర్థ్యముతో నున్న సంబంధము ప్రతినిమిత్వము కల్గి కలిసి పనిచేయుచుండును. కాని కలిసియు పనిచేయుచుండుచో మనకు జరిగిన అవమానము తర్వాత సామాజ్య మెట్టిదో, యిందు మన సభ్యత్వమెట్టిదో పూర్తిగా బోధయి. మన మి సామర్థ్యము లో అప్పుకుంటున్న అవమానములను, అంగీకారభంగములను యొక్క ఈ చర్యకు మన మంగీకరింపవలెను. ప్రభుత్వ ప్రేమి? మేము ఈ సామర్థ్యములలో సభ్యులుగా నుండుట కిష్టపడ మని స్పష్టముజేయుటలే యిచ్చును. మన భావములందీ సామర్థ్యపు అంగీకరణ తొలగించవలసియును. మనయొకరికొకరు యిట్టియున్న లేమైన భావములు కలెక్షరు? కన్న మొత్తము పాఠశాలలో జరుపుటలనా? కాదు అపాఠశాలలను మనదేశలాభమే.

సంస్కరణము లాచరణములలోనికి వచ్చిన తర్వాత విద్యాభ్యాస ప్రభుత్వము జేయవలసినది యు, అది చుట్టూ మన

ము ప్రభుత్వము జాతీయవిద్యాప్రయత్నము లుపసంహరింపవచ్చు ననియు అని మనకిప్పుడు చెప్పుచున్నాడు. కాని మనము నూత్నవ్యవస్థతో చూచినచో సుస్కరణములును, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును బూటకము అని స్పష్టమగును. విద్యావిషయములలో మనకు స్వాతంత్ర్య మేమిటము లేని చూపుటకు రెండు ఉదాహరణములు మాత్ర మిచ్చెదను. నాయుటికి వచ్చినయెడల యాద్యోగమును దీనివేయుదు మని ప్రభుత్వమువారు వామియును కొందరు, ప్రభుత్వసేవయందు వారిని భయపెట్టిరి. భయపెట్టుటయే గాదు. కొందరిని పని నుండి తొలగించిరి. (మినిపాటు పరిపాలన)గాను విద్యాభ్యాస మంతయుగానున్న రాష్ట్రమునందొ పాఠశాలలోని బాటను జాతీయతావత్తును భరించరాదని యాజ్ఞాపించిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కత్తులకు, అందుకై బాలు చెప్పరను జాతీయతావత్తును భరించరాదని, ఇటువంటి ఆలయములలో బాలురకు ఉన్నతాదర్శము కల్గునా? ఎట్లు విభజించినా? స్వాతంత్ర్యము లేనివాట్ల ఆస్తిగౌరవ మెట్లు కృత్రిమము?

ఉపాధ్యాయులు

జాతీయవిద్యాలయములలో బోధించు యాధ్యాయులెట్టివారు. ప్రతిదేశమునందును, ప్రతి యామునందును ఉపాధ్యాయులు వారి స్వార్థత్వాగమనకు ప్రసిద్ధి కెక్కి బాలులకు నున్నతాత్మ్యమును బోధజేయవలసిన బాధ్యత వారి మీద నున్నప్పుడు వారి జీవితములు, ప్రవర్తనము ఆదర్శపాత్రముగా నుండవలయును. సాధ్యత్వాగమన ఆదర్శము, వెద్యులకుల కొరకును వెద్యులకొరకును అల్ల వెద్యుల కొరకును వెద్యులకొరకును ఈ దేశమునకు 6000 మైళ్లదూరమునుండి యుద్ధించిన యాధ్యాయులయొద్ద నున్నతాదర్శము లేట్ల కదను? అట్టివారు బోధించుచు విద్య యని యనుటకు వీలున్నదేమో మిగిలిన యాలోచించుటకు. మనలోని ఎంతటి మహనీయుడైనను యిట్టి కేవలములుకు కలిగి కలిగి సలూములు జేయవలసిన దుర్భాగము సంభవించింది. మన గొప్పకాస్త్రవేత్త యైన ప్రభుత్వ చర్య కే గాదు యిట్టి యువకునికి లొగి యుండవలసిన స్థితి మిగిలిన జీవితమును దీని నమర్చును. ఇట్టి అవమానముల యొక్క వెద్యులయెగలవు. ఎట్టి కష్టములు మనల వెద్యులన్నను, ఎంతటి కష్టములైన కష్టములతో వెద్యులని దాస్తవముచే మన ఈ పాఠశాలయమును పాఠశాలకు సంకల్పించుకొనవలసిన సమయము వచ్చింది. అందుకై మిగిలిన జాతీయ విద్యాలయములకు బంపి జాతీయవిద్యాలయములను బలపరచి స్వాతంత్ర్యయోధులు నుగరింపు దని మిమ్మును మఝెయ్యక పర్యాము (పార్థిం)చుచున్నాను.

ఈ పు ములోని జాతీయ విద్యాలయమును పోషించమని సభ్యులను కోరి.

కడపమండల జాతీయసంఘము

వెద్యులనెల ౧౧ తేదీని దిల్లిలో జరుగబోవు అసమానములకు అభ్యర్థులుగా నుండగోరువారు యానెల ౨౦ తేదీ లోగా రు 3౦-౦౦ రును అతో దరఖాస్తు ఫారములను యా కార్యాలయమునకు పంపవలెను. అభ్యర్థి దఖాస్తుఫారము నమూనా:—(౧) పేరు (౨) తండ్రి, లే: భర్త (౩) ఏ సంఘములో సభ్యుడు, (౪) తాలూకా జిల్లా (౫) కలము (౬) వృత్తి (౭) స్త్రీయో? పురుషుడా? (౮) తానుకోత నియోజక ప్రదేశము (౧౦) ఏ సంఘములో తాను సభ్యుడో ఆసంఘములో వరి యెందరి చేతబాటు (౧౧) తన లక్ష్యము.

నాయుల వరదదాను,

కార్యదర్శి

మోటార్ డ్రైవరులపైని కేసు

బర్మాంబల్ స్పెక్టర్, అన్వేషి అను నిరపుత విరోధియులు దాతీన సింగును సతీన కేశవమును యొక మోటారు బండిపై బోటానికల్ తోటకు పోవుచుండగా, జనల్ ఆను ప్రతిమోటా కుచే వారికి బండి అడ్డదడముగా తిరుగనాగెను. బండిలోనున్న ఇరువురు విరోధియులకు దెబ్బలుతగిలెను. వానిలను వారు చనిపోయి, ఒక స్త్రీకి మరియరువును కూడ స్వల్పపుగాయములు తగిలెను. డ్రైవరు యెండి నబాగత తోలి యిరువురు మరణములకు కారణులు డ్రైవరు సనీ కేపెడిన కేసులో తీర్పునిచ్చుచు మేజిస్ట్రేటు డ్రైవరు బండి నబాగత తోలి లేదనియు ఎక్కువకడిగా మాత్రము తోలెననియు అని మోటారు యూనియన్ వ్యతిరేకముగ నుంటే 50 రూపాయల జరిమానా యును దానిని చెల్లించనియెడల 2 వారములు కఠినశిక్షను విధించెను.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషద్వారి కోత్సవము:— అనివార్యములగు కారణములచే కడప జిల్లాలో జరుగవలసిన వివిధవిషయక ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు ద్వారా కోత్సవము రాబోవు నెలవెంబరు 22, 23, తేదీలలో గోదావరి జిల్లా కునిలో శ్రీశ్రీ కుని ౧ జిగారి యాదరమున జరుగును. ఆసభకు సభ్యులు శ్రీశ్రీ ఉయ్యూరు జమీందారుగా రధ్యముగా నుడురు, విద్యముండుపు కార్యకర్తము సకాలమున బయగము చేయవలెను అని శ్రీశ్రీ సూర్యారావు గారు ప్రాయుచున్నాడు.

అనంతపుర ఉన్నత పాఠశాల ప్రాథమిద్యార్థుల సంఘము:— ఈనెల 26 వ తేదీని అనంతపురమున సమావేశమగును ఈ సమావేశమునకు ముగ్ధాశ్రీ పులమతి కరగావులినీ డి. జి. లో. యల్. డి. గారు అగ్రాసవాధ్యక్షము వహించెను. ఈ పాఠశాలయందు కొన్ని వత్సరములు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండిన ముగ్ధాశ్రీ డి. ఆర్. వెంకటాచలం డి. ఎ. డి. యల్. యల్. డి. గారు “మన మాతృభూమి కొనసాగవలసిన కర్తవ్యము” గురించి వాడుకవ్యము చెదరు. పురాతన విద్యార్థులందరను ఈ సమావేశమున విచ్చేయ ప్రార్థించును. ఈ సమావేశమునకు వచ్చువాళ్లందరికిని భోజనాదికరసులు సేవచేడి యున్నది—పి. వాసమరారావు డి. వి. యల్. వెనెడెంటు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 14-వ తేదీ మంగళవారము

1) ధాన్యములు			
దినరాలు బా 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు 55.0-0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు ౧౨.౦-0	వరకు
కుసుమ లేపాలి	,, ౪5 గలవి	రు 12.0-0	12.8-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 14.8-0	15.0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 15.0-0	15.8-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,		8.8-0
నవ్వులు	,,	22.0-0	26.0-0
(2) వత్స ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి 205	రు, 12 0-0	రు 12.8-0	
నెనగలు	,, డిటా	,, 10-14-0	11-2-0
నెనలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18.8-0	15.8-0
ఉలలు	,, డిటా 164	,, 7.0-0	7.4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 150.0-0	155.0-0	
నెయ్యము 1-కి	,,	14.0-0	26.0-0
కొండాపురం నేరునెనగపప్పు బా 1-కి	,, 55.0-0	60.0-0	
యితర ప్రదేశము	,,	56.0-0	58.0-0
నేరునెనగనూనె గానగ బా 1-కి	రు 125	మి.నెనగనూనె 120	
అముదము నూనె బా 1-కి		రు 135.0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	రు 205.0-0	210.0-0	
కురవసుపు	,,	రు 185.0-0	190.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 90.0-0	105.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,	45	
కాళహస్తీ పాయకట్టు	,,	రు 60,65	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0	
చింతపండు బా 1-కి	రు 85.0-0	48.0-0	
(5) ఇనుము			
పట్టాలు కథం బా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0	
చదరం	,,	85.0-0	88.0-0
రవుడు	,,	85.0-0	40.0-0
(6) లోహములు			
నెండి 100 కులంబు	రు 78.0-0	80.8-0	
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24.8-0	25.0-0	
సవరము 1-కి		రు 15.1-6	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 298.0-0	300.0-0	
రాగి డిటా	రు 860.0-0	885.0-0	
అస్మా చెక్క బా 1-కి	రు 48.4-0	48.8-0	
(7) రంగులు ఆలిబరై ను			
ఆవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 240	
డిటా		16 డిగ్రీ-215	

రెడ్డిజన సంఘము

"ఒక జవాబు"

ఈ మధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో "గోదావరి జిల్లా రెడ్డి విద్యార్థుల విజ్ఞాపనము" అను శీర్షిక క్రింద 18 జూలై 1922 తేదీ నిన్న "గోదావరి కృష్ణా జిల్లాల రెడ్డి విద్యార్థులకు" అను శీర్షిక క్రింద నోకజాలు 23 జూలై 1922 నుండి ప్రచురించబడినవి చూచితిని. అందు 18 వ తేదీ తేదీకు సంబంధించి కనేక విధముల పొటుపడుచున్న శ్రీయత కల్పితి సత్తిరెడ్డిగారు జవాబు వ్రాసియున్నారు. మిగిలిన జవాబులను గూడ కృపా ఆపా నాకు కారకములకు సంగతులు వ్రాయబడినందున ఈ సంఘము యొక్క ఉత్పత్తి ప్రక్రియను దాగియున్న స్థితిని గురించి కొంత వ్యవస్థగా వ్రాయవలసివచ్చినది.

ఈ సంఘము 1920 సం. జూలై 8 వ తేదీన రెజిస్టరు కాబడినది. అదివరకు 4 సభలు ఆయా ప్రాంతములలో నుండి అందు ముఖ్యమైంది నెల్లూరులో 1920 సం. మే నెలలో ఖమ్మం శ్రీయత కల్పించి రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. ఆ సభయందే సంఘము రెజిస్టరు చేయించిరి. ఆ సభయందే సమావేశమైనది. పిమ్మట అందు కను నిబంధనలను వ్రాసి తయారుచేయించి రెజిస్టరు చేయించిరి. అప్పటినుండియు సంఘము కార్యక్రమముగా శ్రీయత కల్పించి రామలింగారెడ్డిగారు, సమావేశ కార్యక్రమముగా శ్రీయత బాబ్బయ్య క. కోటిరెడ్డి బి. పి. బి. సి. యల్. యల్. యల్. బి. గారును కార్యనిర్వహణ కార్యక్రమముగా శ్రీయత బి. వి. నుండి రెజిస్టరు చేయించి, పి. బి. యల్. గారును ఎన్నుకొనబడిరి. పిమ్మట గాక మరి అయిదుగురు సభ్యులును ఎన్నుకొనబడిరి. ఇప్పటికి సుమారు 25 మంది సభ్యులు సమావేశమై పాటలక్రింద దివిసాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. శ్రీయత కల్పితి సత్తిరెడ్డిగారి జవాబును కనుకలు కొన్ని ప్రచురించబడినవి. కాని యిందు విషయము కొన్ని తేక్కులు ప్రచురించి వైఖరిల ఆపానాలు వచ్చు వారిచే చేయబడినందులను నిరాధారములని పాతవులకు విశదీకరణ సంఘము తయారు చేయుచున్న సంగతిగా తెలియబడుచున్నది. ఈ సంఘము స్థాపించిన సంతకము 5 గురు విద్యార్థులకు రూ. 482-0-0 అన్నది, 1921, 1922 సంవత్సరములలో 10 గురు విద్యార్థులకు రూ. 505 అన్నది 1922, 1923 సంవత్సరములలో సుమారు 4000 అన్నది 1923, 1924 సంవత్సరములలో 58 గురు విద్యార్థులకు సుమారు రూ. 6000 అన్నది విద్యార్థి వేతనములు ఇవ్వబడినవి. ఇందు ఈ సంవత్సరము గోదావరి జిల్లానుండి రెండు దరఖాస్తులు మాత్రమే నెల్లినవి. ఆ రెండును భాషించబడినవి. ఇట్లు నాయకులయొక్క నిరంతర శ్రమలన సంఘము క్రమేణా అభివృద్ధిచెందుచున్నది. 1922 సం. జూలై నెలలో ఖమ్మం కలెక్టరు కాబడిన సాంబశివరావు ప్రకారము ఈ క్రిందివిధమున సామ్యములు కలెక్టరును, యధ్యక్షులు కలెక్టరు క్రింద నిలబడుచున్నది. 1847-2-5 ఇంటిక్లెక్టరు కలెక్టరు నిల్వ రూ. 7191-0-4 ట్రిప్లి కేసు కో - ఆ కలెక్టరు సామ్యములలో 5-4-0 కో కలెక్టరు కలెక్టరు అడ్వాన్సు రూ. 20-0-0 కలెక్టరు 2063-6-9. ఈ సంవత్సరము యొక్క ట్రిప్లి లింకును తేల్చుచు. కొద్దిది ములలో అవియు కలెక్టరును. ఈ సంఘము యొక్క నిబంధనలలో మూలధనమును ఖర్చు పెట్టకుండుటకు దానివై వచ్చుచున్న సాంవత్సరిక చందాలములనును విద్యార్థి వేతనములనును నివచ్చుచున్న మాత్రము ఖర్చు పెట్టవలయునని నిబంధన కలదు. అందుకలన మూలధనమును కలెక్టరు దానివై మూలధనమును నివచ్చుచున్నది సంఘములో ఆయా జిల్లాలను కలెక్టరును ఎ.త.మా.త్రమును లేదు. ఏజిల్లందుండియును సరే విద్యార్థి యొక్క దరఖాస్తును బట్టి దరఖాస్తు ఫారములో విద్యార్థి చదువుచున్న స్కూలు యొక్క హెడ్డుమాస్టరు రిపోర్టును బట్టి విద్యార్థి యొక్క తెలివితేటలను పరీక్షించి సంఘమువారు విద్యార్థి వేతనముల కొనసాగుచు, అయినను అట్టి కలెక్టరును లే కలెక్టరును కలెక్టరు, గోదావరి జిల్లా ల యొక్క స్థితి గురించి కొంతవరకు వ్యవస్థగా నివట ప్రచురించుచున్నాను. దానిని బట్టి వైఖరి కలెక్టరు వ్రాయబడిన కృపానివారోనా లే కలెక్టరు నివట! కలెక్టరు వైఖరిలోనినను గ్రహించగలరు.

మొదట ఆయా సంఘము రెజిస్టరు అయిన సుమారు రెండు మాసములకు (29-9-20 తేదీ) నవంబరులో శ్రీయత కలెక్టరు సామ్యములలో విద్యార్థి అధ్యక్షత క్రింద నోక సమావేశము నివటబడినది. సదరు సమావేశమున గోదావరి జిల్లా

వాసులకు రెడ్డి ప్రకారము సుమారు 200 మంది వచ్చిరి. ఆ సభలో నీ ప్రాంతమున నోక రెడ్డి సమావేశమును జరుప తీర్మానించు కోవడమైనది. దానిలో కృష్ణా గోదావరి మండల రెడ్డిజనసభ యకు పేట అనంతరము జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది. సదరు సభ కార్యక్రమమును నివటించబడినది. సదరు సంఘమునకు శ్రీయత కలెక్టరు ద్వారా రామారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీయత కలెక్టరు సత్తిరెడ్డిగారు, కేసును కార్యదర్శులుగాను, ద్వారా రామారెడ్డిగారు కోకావతిగాను, ఎన్నుకొనబడిరి. అప్పటినుండియు సభను జరుపుట కలెక్టరును వివిధ ఆహ్వానములనువారిచే చేయబడినవి. ఆ దిండుననే సభకు శ్రీయత కలెక్టరు రామారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా నుండగలరు నోకజాలు వ్రాయగా వారిని కార్యక్రమములకు కారణములను అధ్యక్షుల విహించుటకు పిలువినది 10 అక్టోబరు 1920 తేదీన శ్రీ రామారెడ్డిగారు వాచేర వ్రాసి జవాబు మూలముగా తెలియజరచగా చివరకు శ్రీయత బాబ్బయ్య క. కోటిరెడ్డిగారి సదరు సభ కలెక్టరు సాంబశివరావు వహించగలరు వారి యనుమతిని బడసితిమి. పిమ్మట శ్రీయత కల్పించి రామలింగారెడ్డిగారు "సభను కృష్ణా గోదావరి మండల రెడ్డిజనసభ, యని జరుపుటకుండు రెండు రెడ్డిజనసభ యని జరుపుచు ల్లి సంఘమునకు బలమును చేర్చు ప్రయత్నములు చేసి శ్రీ సత్తిరెడ్డిగారి పేరున వాచేరకు ఉత్తరము వ్రాయగా మరల 26 అక్టోబరు 1920 తేదీన ఆహ్వానములను సమావేశమును జరిపితిమి. సదరు సమావేశమునకు ఆహ్వానములను సభ్యులలో 12 గురు మాత్రమే. సదరు సభలో సభకు సభకు 6, 7 తేదీలను జరుపుటకును జరుగజేపు సభకు 5 వ రెడ్డిజనసభ యనుపేటకు జరుపుటకును తీర్మానించితిమి. ఎట్లయిన నేను 1920 సం. సభకు 6, 7 తేదీలను సభ శ్రీయత కోటిరెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద నిర్విఘ్నముగాను జరుపదముగాను నెరవేరినది. గోదావరి జిల్లా వాసులకు రెడ్డు సుమారు 1750 మందియు యిది జిల్లాల వాసులకు రెడ్డి ప్రకారము కొందరును సభకు వచ్చేసిరి. సదరు 5 వ రెడ్డిజనసభకు 2800-0-0 వరకు ఖర్చు అయినది. ఇందు రూ. 1888-0-0 మాత్రము గోదావరి జిల్లా రెడ్డిజనములకు నాలుకాబడినది. మిగతా ప్రయాణము ఖర్చులు తేడాలు కలయితే శ్రీ సత్తిరెడ్డిగారును నేను ఖర్చు పెట్టి కొద్ది మొత్తము తెల్పుచు మిగతా సుమారు రూ. 600-0-0 శ్రీయత ద్వారా రామారెడ్డిగారు స్వయముగా భరించిరి. సదరు సభకు గోదావరి జిల్లా వాసులకు రెడ్డి నోక కొంతవరకు తప్ప మిగతా ప్రతిగాను నాకులకు రెడ్డును తాము కలెక్టరు కొద్ది మొత్తము ధనసహాయ మొచ్చిరి. కలెక్టరు వాసులకు రెడ్డును వారు కలెక్టరు చేసిన సహాయము మనకు శ్రీ ద్వారా రామారెడ్డిగారి అమిత సహాయములను జను ప్రదముగా ముగిసినది. ఆ సభయందు కొందరు రెడ్డి

ప్రకారము విరాళములను చందాలను వాడుకముల గావించిరి. ఇంకను యిప్పటికి మదరాసులో స్థాపించబడిన కల్లి సంఘమునకు గోదావరి జిల్లానుండి వ నూ ల యి న విరాళములను నేను చందాలను నేను రూ. 1167 రూ. కృష్ణా జిల్లా ఏలేటిపాటి వాస్తవ్యులు శ్రీయత సత్తి చిన వెంకటరెడ్డిగారు ఇచ్చినది రూ. 55 లు కలెక్టరు 1222 (కృష్ణా జిల్లానుండి యిరువది రెండు రూపాయలు) ఇందులో రూ. 1150 లు కలెక్టరునికి విరాళములుగా నీయబడినవి. మిగతా రూ. 72 లు కృష్ణా జిల్లా చందాల క్రింద నీయబడినవి. ఇంకను ఏలేటిపాటి వాస్తవ్యులను యిప్పడు రాజమండ్రి కలెక్టరు చదువుచున్న పదాల బుచ్చిరెడ్డిగారి కలెక్టరు 1 కలెక్టరు 10 లు మా గోదావరి జిల్లా పరిపాలన వాస్తవ్యులకు లేకలి నూర్య వారాయణ రెడ్డిగారి కలెక్టరు 1 కలెక్టరు 5 (అయిదు రూపాయలు) మా విద్యార్థి వేతనము లీయబడినవి. ఈ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన పిల్లలకు దరఖాస్తులు మాత్రమే. రెండును భాషించినవి. విద్యార్థి వేతనముల నీయ తీర్మానించుటకు ముందు సుమారు నెలలలో ముగిసినది కా వేతన సహాయమును గోదావరి జిల్లా రెడ్డిజనములకు దరఖాస్తులు పంపుచున్న ప్రతిపత్తికయందును ప్రకటింపగా దరఖాస్తులు పంపక యిప్పు డిట్లు సంఘము వై తేదీనిండుల నాలోపించి యాపించుట కను నివర్తము. ఈ రెండు విజ్ఞానము మాచినవా రెవరైన సంఘము నాయకులు కృష్ణా గోదావరి జిల్లాల రెడ్డుల లేకమైన సహకారము చేయుచున్నారా! వీరు యిచ్చిన డబ్బు ఏమైన అధ్యక్ష వ్యయమునకు వచ్చురా! యనునది స్పష్టము కాగలదు. ఇట్లు కలెక్టరును ఆలోచించి తెలిసికొనక "వేలకొలి ధనము ప్రాగుచేసి మరలాను రెడ్డిజనములలో బెట్టి తిరిగి ముందాభిలబు బిచ్చము చేయుచు అడుగున నుండిన నారికి దయరాదు. ధనసహాయమును దరఖాస్తులు చేసికొనిన ఈ సామ్యు డబ్బు లేదు. ప్రభుత్వమువారికి అప్పచ్చితిమి అని చెప్పుచు." అని ద్వారా రామారెడ్డిగారు (పెనుమెంట్) వ్రాసిరి. ఇంకను విద్యార్థుల కొరకు ప్రాగుచేసిన సామ్య ప్రభుత్వమునాటి ఏకమిటివారి ఆజ్ఞా ప్రకారము అప్పు యిచ్చిరి. ఈలాగు అప్పు యిచ్చి విద్యార్థుల చదువుకు మంటగలుపుట ధర్మమా అని ఆడుగుటకు మనకు నోరులేదు అనియు వ్రాసిరి. ఈ వాక్ వాడుగా లేదు వీరు చేయిన నూలు చేసి ఎరికి పంపి మరల ఎరికి బిచ్చము చేయడం దరఖాస్తులు పంపి! ఎరికినామ్య యిప్పుడు లేదు గవర్న మెంటుకు అప్పు యిచ్చితిమి జవాబు యిచ్చిరి. ఒక్కటి కిది సందర్భానికి గానరాదు. ఎన్ని చేయి కనుక చేసి సంఘమును కల్పించు ఒక వైసా అయినను వృధా ఖర్చుగాని పక్షపాతపు ఖర్చుగాని చేయరని రెడ్డిజన తెల్లరును పూర్తిగా విశ్వసించి సామ్యులకు సహాయము తెల్లనిధముల జేయవలసియున్నది.

తేలిలి వీరారెడ్డి
రాజమండ్రి.

వేలం నోటి ను

శ్రీ పేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు వారికి చెందియున్న 3 మూడు అగ్రహారములున్న, వక మొఖాసాయున్న, యీ దిగువ వుదహరించిన స్థలములలోను ఆయా తారీఖులను బహిరంగ వేలం లో అమ్మబడును.

నెంబరు	గ్రామముపేరు	వివరము	వేలం వేయబడు స్థలము	వేలం తేది
1.	గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా లోని కొమ్మవల్ల.	పర్వతం నెటిలు మెంటు అగ్రహారం విస్తీర్ణం 50 లు సీటి ఆధారము చెరువులు.	కొమ్మవల్ల	20-8-23
2.	గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా లోని బొత్తడికింగి.	డిటో	డిటో	21-8-23
3.	విశాఖపట్నం జిల్లా పాలకొండ తాలూకా లోని వాండ్ర.	పర్వతం నెటిలు మెంటు అగ్రహారం విస్తీర్ణం 46 లు నాగావళి నది కాలువలు ఆధారం	పాలకొండ	23-8-23
4.	విశాఖపట్నం జిల్లా సాలూరు తాలూకా మామిడిముతా.	మొఖాసా విస్తీర్ణం 380 లు 8 గ్రామములుగలది.	సాలూరు	27-8-23

యింకా వివరములు నిమిత్తం పేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు మేనేజరుగారికి దరఖాస్తు పంపవచ్చును.

శ్రీ ఎ. వి. భానోజరావు,
గార్డయను
పేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు

శ్రీ దాబాతోట
18-7-23

అమృతాంజనము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

అలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషాశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలముగ నట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముని (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవ్యాసము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కల్పమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి వెల 0-8-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

మహాకాళిభక్తము


డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0
గాలికలి నడిపోవడ, గాజుడబ్బీలో వుంచబడి యున్నది. కొంచెము భక్తము నీళ్లతో చిక్కగాకలిపి వెంటుక కడుక్కోవరాచి యెండనిచ్చిన యెడల రెండు నిమిషములలో అది పుటపుట రాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మరేమే చేయరాని కల్గును.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0
పండ్లను మత్తయవలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టిజరచును. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండు తైలము


సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు
సువాసన నూనెలకల్లు తలలో చుండు పోనివారికి చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని ఆయిదారు దినములు ఉపద్రవించి చుండు నిర్మూలముగా నశించును.
విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు.



అమృతాంజనము


వాయువ్రనోష్పలకు వజ్రాయుధము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే



అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే



అమృతాంజనము సకలవిధ నోష్పలకు సంజీవివంటిది

పంచభావచీటిచూచికొనినమోసముగలుగదు

తలనోష్పల మాన్పును, దగ్గును తగ్గించును

వాయువ్రనోష్పల బాపును, నురదను తొలగించును

సార్వప్రనోష్పల బారదోలును, అమృతాంజనము

పోట్లపోగొట్టును, ఒంటి తలనోష్పికి వరప్రసాదము

జెణకు, భేడించును, తేలుబాధను తీసివేయును

వాపుల రూపుమాపును, వేలకు వేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జిక చాల మంచిమందులో తయారు చేయబడి అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్లపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తుల నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రయము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థులు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగ్గు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

వైకనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండు వర్త స్కూటికల్ వర్క్సు

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయవారు

(888) బొంబాయి నెం 18, ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, పోల్ వజంట్టు: రాజాడ.

చాకులు-తాళములు

మంగళికత్తులు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినది. కులంపనది.

వెంటనే ధరలకాట్టలగుట ప్రాయము.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్నపు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

2091 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

"మెట్రిక్" అ. నెం: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.